

ingediend op **1445** (2022-2023) – Nr. 6
8 februari 2023 (2022-2023)

Verslag

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering
uitgebracht door Brecht Warnez

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 22 december 2017
over het lokaal bestuur

Documenten in het dossier:

- 1445** (2022-2023) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag van de hoorzitting
- Nr. 4 en 5: Amendementen

Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:

Voorzitter: Kris Van Dijck.

Vaste leden:

Maaïke De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;

Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;

Katrien Partyka, Brecht Warnez;

Tom Ongena, Bart Tommelein;

Staf Aerts, An Moerenhout;

Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;

Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;

Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;

Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;

Celia Groothedde, Jeremie Vaneeckhout;

Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

I.	Toelichting door Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen.....	5
1.	Situering.....	5
2.	Organisatie en werking.....	5
2.1.	Eedaflegging.....	5
2.2.	Individuele motie tegen de voorzitter.....	5
2.3.	Wijziging samenstelling commissies en rangorde schepenen.....	6
2.4.	Invulling schepenmandaat.....	6
2.5.	Digitalisering initiatieffase volksraadpleging.....	6
2.6.	Overige wijzigingen.....	6
3.	Personeel.....	6
3.1.	Opsplitsing regeling terbeschikkingstelling en overdracht.....	6
3.2.	Rechtspositieregeling.....	7
3.3.	Overige wijzigingen.....	7
4.	Mandatarissen.....	7
5.	Verzelfstandiging en samenwerking.....	7
5.1.	Meerwaarde private partner woonzorgvereniging.....	7
5.2.	Overige wijzigingen.....	7
6.	Financiën.....	8
7.	Districtvorming bij fusie.....	8
II.	Algemene bespreking.....	8
1.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden.....	8
1.1.	Tussenkomsst van Brecht Warnez.....	8
1.2.	Tussenkomsst van Tom Ongena.....	10
1.3.	Tussenkomsst van Kurt De Loor.....	11
1.4.	Tussenkomsst van Lise Vandecasteele.....	13
1.5.	Tussenkomsst van Paul Van Miert.....	15
1.6.	Tussenkomsst van Nadia Sminate.....	16
1.7.	Tussenkomsst van Staf Aerts.....	16
1.8.	Tussenkomsst van Kris Van Dijck.....	17
1.9.	Tussenkomsst van Lise Vandecasteele.....	17
1.10.	Tussenkomsst van Paul Van Miert.....	17
1.11.	Tussenkomsst van Staf Aerts.....	17
1.12.	Tussenkomsst van Tom Ongena.....	18
1.13.	Tussenkomsst van Brecht Warnez.....	18
1.14.	Tussenkomsst van Kurt De Loor.....	19
1.15.	Tussenkomsst van Lise Vandecasteele.....	19
1.16.	Tussenkomsst van Brecht Warnez.....	19
2.	Antwoorden van de minister.....	20

III. Replieken van de commissieleden	25
1. Tussenkomst van Kurt De Loor	25
2. Tussenkomst van Lise Vandecasteele	26
3. Tussenkomst van Staf Aerts	28
4. Tussenkomst van Yves Buysse	28
5. Tussenkomst van Brecht Warnez	29
6. Tussenkomst van Tom Ongena	29
IV. Bijkomende antwoorden van de minister.....	30
V. Artikelsgewijze bespreking	32
VI. Eindstemming	39
Gebruikte afkortingen	40
Tekst aangenomen door de commissie.....	41

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering besprak op 6 december 2022 en 17, 24 en 31 januari 2023 het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De getoonde presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

1. Situering

Minister *Bart Somers* zegt dat de Vlaamse Regering op 7 oktober haar definitieve goedkeuring gaf aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Om tot deze definitieve goedkeuring te komen, werd advies ingewonnen bij onder andere de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, Exello.net, Zorgnet-Icuro, Vlofin, Comité C1 en de Raad van State.

Dit ontwerp van decreet bundelt een veelheid van wijzigingen, onder te verdelen in zes luiken:

- organisatie en werking van lokale besturen;
- personeel;
- mandatarissen;
- verzelfstandiging en samenwerking;
- financiën;
- fusies.

2. Organisatie en werking

2.1. Eedaflegging

In het decreet ter versterking van de lokale democratie werd geregeld dat de eedaflegging van burgemeesters niet meer in handen van de gouverneur zou gebeuren, maar in handen van de voorzitter van de gemeenteraad. Die lijn wordt met dit ontwerp van decreet doorgetrokken.

Met betrekking tot de eedaflegging worden twee zaken geregeld. Als de voorzitter van de installatievergadering is herkozen, dan legt die als gemeenteraadslid de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid. Verder zullen schepenen voortaan niet langer de eed afleggen in handen van de burgemeester, maar wel in handen van de voorzitter van de gemeenteraad.

2.2. Individuele motie tegen de voorzitter

Het is momenteel niet mogelijk om de voorzitter van de gemeenteraad te ontslaan. Dit ontwerp van decreet voorziet een individuele motie tegen de voorzitter van de gemeenteraad. Zo kan een goede werking van de gemeenteraad in alle gevallen worden gegarandeerd. De ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn in grote lijnen dezelfde als bij een individuele motie tegen een schepen, met die uitzondering dat hier geen steun moet zijn van twee derde van de leden van de eigen fractie. Een gewone meerderheid volstaat. De temporele voorwaarden zijn dezelfde als bij een collectieve constructieve motie van wantrouwen.

2.3. Wijziging samenstelling commissies en rangorde schepenen

Na de aanname van een collectieve motie van wantrouwen is het niet zeker dat het aantal zetels dat toekomt aan de fracties van de meerderheid hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties. Daarom wordt het verplicht om de samenstelling van de commissies na aanname van een collectieve motie van wantrouwen te herbekijken. Als de meerderheid weerspiegelt blijft, blijven de commissies ongewijzigd. Als de meerderheid niet weerspiegeld is, dan volgt er een hersamenstelling van de commissies.

Momenteel is het niet mogelijk om de rangorde van schepenen te wijzigen. De gemeenteraad krijgt de autonomie om te beslissen of zij de rangorde al dan niet wenst te wijzigen tijdens de zittingsperiode. De burgemeester blijft uiteraard altijd hoogste in rang.

2.4. Invulling schepenmandaat

Over de invulling van een opengevallen schepenmandaat wordt er verduidelijkt dat als er in de akte van voordracht nog een batige opvolger wordt vermeld, dat die dan van rechtswege opvolgt. Is er geen batige opvolger meer, dan kan de gemeenteraad twee dingen doen. Ofwel wordt er overgegaan tot de verkiezing of de installatie van een opvolger, ofwel wordt er beslist om het mandaat niet in te vullen. Die beslissing blijft dan behouden tot het einde van de bestuursperiode.

2.5. Digitalisering initiatieffase volksraadpleging

Dit gaat over de decretale doorvertaling van de digitaliseren van het proces van de volksraadpleging, wat de initiatieffase betreft. De verzoekschriften en petitie lijsten zullen op het even welke drager kunnen worden opgemaakt en bezorgd, analoog of digitaal. Ook het indienen van het verzoek zal kunnen gebeuren op analoge of digitale wijze. De Vlaamse Regering zal per uitvoeringsbesluit bepalen waaraan het verzoekschrift of de petitie lijst moet voldoen.

2.6. Overige wijzigingen

Daarnaast zijn er nog een heel aantal technische wijzigingen binnen dit luik. Daarvoor verwijst de minister naar slide nummer negen.

3. Personeel

3.1. Opsplitsing regeling terbeschikkingstelling en overdracht

Het ter beschikking stellen en het overdragen van personeel zijn twee verschillende zaken. Daarom wordt met dit ontwerp van decreet gekozen voor een regeling in twee verschillende artikelen.

Artikel 185 van het decreet Lokaal Bestuur gaat voortaan alleen maar over het ter beschikking stellen van statutaire personeelsleden. Daaraan wordt de mogelijkheid tot de terbeschikkingstelling van statutaire personeelsleden aan woonmaatschappijen toegevoegd, zoals bedoeld in de Vlaamse Codex Wonen.

Ten tweede regelt het nieuwe artikel 185/1 van het decreet Lokaal Bestuur de overdracht van personeel binnen de 'lokale publiekrechtelijke groep', meer bepaald de gemeente, het OCMW en hun verzelfstandigde entiteiten en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarin het bestuur deelneemt. Dit artikel somt de voorwaarden op waaronder personeelsoverdracht mogelijk is. Deze voorwaarden houden rekening met de Europese richtlijn 2001/23/EG betreffende het behoud

van de rechten van de werknemers bij de overgang van ondernemingen of vestigingen.

Deze bepaling is een centrale bepaling om de overdracht van personeel te regelen. Er wordt doorheen het decreet Lokaal Bestuur naar dit artikel verwezen als er aspecten geregeld moeten worden rond overdracht.

3.2. Rechtspositieregeling

De principiële band tussen de rechtspositieregeling van OCMW-personeel en de rechtspositieregeling van het personeel van de welzijnsverenigingen, zorginstellingen en de ziekenhuizen wordt niet langer aangehouden. Men had al de mogelijkheid om die band gemotiveerd achterwege te laten. De welzijnsverenigingen krijgen dus ook de autonomie om die rechtspositieregeling zelf in te vullen, maar wel binnen de grenzen die zijn vastgesteld door de Vlaamse Regering. Hiermee wordt ingegaan op de vraag van de sector, die zo veel flexibeler kan inspelen op de specifieke noden van de welzijns- en zorgsector.

3.3. Overige wijzigingen

Verwijzend naar slide dertien vestigt de minister de aandacht op een aantal andere wijzigingen op het vlak van personeel.

4. Mandatarissen

De belangrijkste wijziging betreft de verplichte verzekering die de bestuurdersaansprakelijkheid dekt van mandatarissen die de gemeente of het OCMW vertegenwoordigen als bestuurder in een rechtspersoon. Zo wordt ervoor gezorgd dat alle mandatarissen die als bestuurder optreden gedekt zijn. In principe zijn het de rechtspersonen zelf waar de mandatarissen het bestuur vertegenwoordigen die de verzekering moeten afsluiten.

5. Verzelfstandiging en samenwerking

5.1. Meerwaarde private partner woonzorgvereniging

In verband met dossiers tot oprichting van woonzorgcentra of toetreding van het OCMW tot woon- en zorgcentra, geeft de minister mee dat die niet langer moeten worden getoetst aan de noodzaak om een private partner aan te trekken, maar alleen aan de meerwaarde daarvan. In de praktijk is gebleken dat die noodzaak quasi niet afdoende te motiveren valt. De motivering van de meerwaarde van de oprichting van privaatrechtelijke rechtsvorm blijft behouden. Deze wijziging werd al uitgebreid besproken in deze commissie.

5.2. Overige wijzigingen

Voor de overige wijzigingen verwijst de minister naar slide 18. De minister brengt een belangrijke verduidelijking aan. Het zesde lid bij artikel 503 in de memorie van toelichting over de bestuurders in ziekenhuizen is ongelukkig geformuleerd. De nieuwe tekst van het ontwerp van decreet gaat ervan uit dat een rechtspersoonbestuurder zich kan laten vertegenwoordigen door meerdere vertegenwoordigers. De memorie van toelichting heeft het over één vertegenwoordiger die kan worden aangeduid. Het is de beschrijving in het ontwerp van decreet die correct is. Het ontwerp van decreet heeft ook voorrang op de memorie van toelichting.

6. Financiën

Ten eerste wordt een verplichting ingevoerd om een Nederlandsclausule in te lassen in subsidiereglementen en in de beslissingen tot toekenning van nominatieve subsidies. Zo engageert de gesubsidieerde zich om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten.

Een tweede wijziging betreft de explicitering dat het debiteurenbeheer, dat een taak is van de financieel directeur, rekening kan houden met doelstellingen van algemeen belang, zoals armoedebestrijding. Zo kan de financieel directeur een geïntegreerd beleid opzetten rond het innen van schulden. Waar voorheen de verschillende diensten van gemeenten geen zicht hadden op de verschillende invorderingen die door de verschillende diensten werden ingesteld, zal nu de financieel directeur een gecentraliseerd beleid kunnen voeren van invorderingen. Bovendien zal er ook in een centraal afbetalingsplan kunnen worden voorzien voor alle schulden in de plaats van een afbetalingsplan per schuld. De financieel directeur handelt daarbij overeenkomstig de lijnen die zijn uitgezet door het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad.

7. Districtvorming bij fusie

De laatste wijziging heeft betrekking op de gelijktijdige districtsvorming bij fusies. Het doel is om fusies van twee of meer gemeenten die samen meer dan 100.000 inwoners tellen, te faciliteren. De betrokken samengevoegde gemeenten kunnen beslissen om op de samenvoegingsdatum ook districten op te richten of te wijzigen.

II. Algemene bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

1.1. Tussenkomen van Brecht Warnez

Brecht Warnez zegt dat de basisregelgeving met betrekking tot de lokale besturen via het decreet tot versterking van de lokale democratie al op een aantal punten grondig is gewijzigd. In dat decreet werden een aantal anomalieën vastgesteld, zoals schepenen die in handen van een uittredende burgemeester de eed moesten afleggen in het kader van de constructieve motie, gemeenteraadscommissies die niet meer correct worden samengesteld enzovoort.

Voorliggend ontwerp van decreet komt daaraan tegemoet en creëert nieuwe mogelijkheden. Zo kan men de rangorde van de schepenen wijzigen waarbij de BCSD-voorzitter niet langer de laatste in rang moet zijn. Er zijn mogelijkheden om bij fusies districten op te richten. Daarom steunt de spreker dit ontwerp van decreet.

Toch rijzen er nog enkele vragen. Er is een nieuwe regeling die stelt dat de gemeentelijke verzekeringsplicht wordt ingevoerd voor de raadsleden die de gemeente in de normale uitoefening van hun mandaat vertegenwoordigen als bestuurder in een rechtspersoon. Als die rechtspersoon het nalaat om een verzekering af te sluiten, zal de bestuurdersaansprakelijkheid van de vertegenwoordigende mandataris als bestuurder alsnog worden gedekt. Dat is een goede zaak, maar de gemeente wordt hierdoor verplicht om de nalatigheid van een ander orgaan toe te dekken. Heeft de minister een zicht op de grootte van dit probleem? Zullen de betrokken organisaties wel nog geneigd zijn om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten als ze weten dat de gemeente het dan toch moet doen? Is het niet verstandiger om hen die verplichting op te leggen?

Het tweede element gaat over de invoering van de Nederlandsclausule. Om het actieve gebruik van het Nederlands te promoten, wordt bepaald dat de ontvanger van subsidies het engagement moet aangaan om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. Tijdens deze zittingsperiode worden terecht al heel wat stappen gezet om de kennis van het Nederlands te versterken. Dat vormt namelijk de basis voor het goed functioneren in de samenleving. Daarom is het logisch om via de subsidies het gebruik van het Nederlands voorop te stellen. Anderzijds gaat dat in tegen de principes van lokale autonomie. Hoe zullen die reglementen worden gecontroleerd? Hoe zal worden nagegaan of het belang van het Nederlands naar voren wordt geschoven bij de uitgevoerde activiteiten? Zal dat leiden tot administratieve overlast?

Een belangrijk artikel betreft het nieuwe artikel 185/1 dat de overdracht van personeelsleden regelt. Essentieel is dat duidelijk wordt aangegeven dat personeelsleden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals die zijn vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking behouden, en de overdracht ook geen reden kan zijn tot ontslag. Daarnaast wordt vermeld dat dat minstens voor een jaar moet gelden. Waarom wordt er geopteerd om dat tot een jaar te beperken? Er is een Europese verplichting die stelt dat het minimaal een jaar moet gelden. Er wordt vaak opgeroepen om de statuten tussen privé en publiek gelijk te trekken. Die bepaling is niet opgenomen voor de gewone werknemers in de cao 32bis. Als er wordt gestreefd naar een gelijkschakeling tussen de private en publieke instellingen, dan moet men zich decretaal enten op de cao 32bis. De spreker ziet geen reden waarom hiervan zou worden afgeweken voor de publieke sector. Ook wordt bepaald dat de Vlaamse Regering verdere minimale waarborgen kan vaststellen. Over welke andere minimale waarborgen gaat het?

De principiële band tussen de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel en die van het personeel van een welzijnsvereniging wordt losgelaten. De welzijnsvereniging krijgt de autonomie om die rechtspositieregeling zelf in te vullen. Dat is een goede maatregel om de concurrentiepositie van welzijnsverenigingen te versterken. De publieke sector moet worden versterkt in hun personeelsstatuut. Als lokale besturen ervoor kiezen om de zorg publiek te organiseren, moeten ze dat via een goed statuut kunnen doen. Belangrijk is wel dat die rechtspositieregeling tot stand komt in overleg met de vakbonden. Kan de minister het overleg met de vakbonden garanderen? Verder vragen de welzijnsverenigingen en vakbonden een aparte BVR-rechtspositieregeling voor welzijnsverenigingen om zo hun zorgpersoneel een concurrentieel te kunnen geven.

Als lokale besturen kiezen voor het samenwerken met een private partner, moet men de meerwaarde van een samenwerking kunnen aantonen. Sommigen hebben schrik dat zo de deur wordt openzet voor een verdere privatisering. Als privatisering het overdragen naar het middenveld betekent, is dat een goede zaak want zo wordt het middenveld versterkt. Dat neemt niet weg dat de bekommernissen van de personeelsleden meegenomen moeten worden in dergelijke beslissingen. Deze veranderingen brengen ook onzekerheden met zich mee. Zit het overleg met personeelsleden vervat in de motivering om de meerwaarde aan te tonen?

Volgens het ontwerp van decreet kan de rangorde van de schepenen worden aangepast op de wijze zoals bepaald in het huishoudelijk reglement. De VVSG begrijpt niet waarom dat via een huishoudelijk reglement moet worden geregeld en pleit voor een regeling via een eenvoudige aparte beslissing in de gemeenteraad die de rangorde vaststelt. De spreker steunt dit idee.

De tuchtonderzoeker kan ook uit andere openbare dienst komen dan de eigen gemeente of het OCMW. Er moet wel een minimale gelijkwaardigheid zijn. Wat wordt

daaronder begrepen? Op basis van welke criteria wordt die minimale gelijkwaardigheid bepaald?

Zorgnet-Icuro vraagt om de vergoedingsregels van de bestuurders in verenigingen en vennootschappen van maatschappelijk welzijn en private verenigingen gelijk te stellen. Dat betekent hogere vergoedingen voor bestuurders van bestuursorganen van verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn en minstens voor de voorzitters van ziekenhuizen. Die laatsten bevinden zich in een ongelijke situatie in vergelijking met de private sector. De VVSG vraagt om de vergoeding mogelijk te maken voor de voorzitters van autonome verzorgingsinstellingen of ziekenhuisverenigingen zonder uitvoerend mandaat. Volgt de minister die vraag?

Wat betreft het onderwijzend personeel stelt de VVSG voor om de delegatie van het college van burgemeester en schepenen naar de algemeen directeur mogelijk te maken voor de aanstelling van onderwijzend personeel en beslissingen over terbeschikkingstelling, verloven en afwezigheden. Kan de minister hierop ingaan?

De welzijnsverenigingen vragen om zich los te koppelen van de BBC-regelgeving. De spreker vindt dat dubbel. Er moeten publieke regels gelden voor publieke organen. Maar men moet ook voldoende flexibel en slagkrachtig kunnen werken. Dat kan eventueel worden gekoppeld aan het versterken van het toezicht op de welzijnsverenigingen. Maar de BBC-regelgeving zomaar loslaten is geen optie.

Tot slot stelden de sprekers tijdens de hoorzitting van 10 januari 2023 in deze commissie dat ze het ontwerp van decreet goed vonden. Ze zien het als een stap in de richting van het creëren van een gelijkspelveld tussen de publieke en private sector. Tegelijk werd aangegeven dat er nog meer stappen nodig zijn om als gelijkwaardige actoren te kunnen werken in het zorglandschap. Zal de minister nog verdere stappen ondernemen?

1.2. Tussenkoms van Tom Ongena

Tom Ongena wijst erop dat het ontwerp van decreet een verzameldecreet is dat een breed arsenaal aan onderwerpen behandelt. De aanpassing van artikel 514 van het decreet Lokaal Bestuur is het meest gecontesteerde onderdeel van het ontwerp van decreet. Daar wordt alleen maar een aanpassing in de formulering doorgevoerd, namelijk dat als men wil samenwerken met een niet-commerciële partner, niet meer de noodzaak maar de meerwaarde moet worden aangetoond. Deze aanpassing zal niet leiden tot een massale commercialisering van de woonzorg. Integendeel, het versterkt de publieke zorg. Deze wijziging werd gehaald uit een onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt. Dat zal ervoor zorgen dat lokale besturen die hun woonzorgcentra een toekomst willen geven, de mogelijkheid krijgen om gemakkelijker met een niet-commerciële private partner samen te werken. Daar zijn al heel wat succesvolle voorbeelden van in Vlaanderen. Deze aanpassing ligt in lijn met de geest van de oorspronkelijke doelstelling van de decreetgever, namelijk het aantonen van het feit dat een samenwerking met een private partner zonder winstoogmerk meer aangewezen is dan andere opties. Zowel het samenwerkingsverband als de private partner waarmee wordt samengewerkt mag geen commerciële doelen nastreven. In de praktijk gaat het vaak over organisaties die ook garant staan voor betaalbare en kwalitatieve zorg zoals bijvoorbeeld Caritas. Vandaag is er al een afbouw merkbaar in de sector. De voorbije decennia is het aandeel van de publieke zorg in woonzorgcentra sterk gedaald, iets wat alleen maar zal worden versterkt als deze aanpassing er niet komt. Dat zal leiden tot minder controle vanuit de lokale besturen en de publieke sector. Klopt het dat met de wijziging van artikel 514 de rechtsonzekerheid wordt weggenomen?

De vakbonden gooien alles op een hoop. Men koppelt de voorgestelde wijziging van artikel 514 aan het Regiodecreet waarin het goedkeuringstoezicht zou worden

afgeschaft. De vakbonden beweren dat het daardoor gemakkelijk zou zijn om instellingen en diensten te privatiseren. Klopt het dat de oprichting van een woonzorgvereniging nog altijd wordt voorafgegaan door een lokaal publiek en politiek debat? Kan de minister bevestigen dat hierop het normale klachtentoezicht van toepassing zal zijn?

Tijdens de hoorzitting werd geopperd dat vermomde vzw's actief zijn in de sector. De minister gaf in het verleden al aan daar geen weet van te hebben, ook niet in de bestaande samenwerkingsverbanden. Heeft de Vlaamse administratie weet van dergelijke vzw's? Wat zou het eventuele risico daarvan zijn?

Het is goed dat de welzijnsverenigingen meer autonomie krijgen en dat de band tussen de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel en welzijnsverenigingen wordt opgeheven. De adviezen van Zorgnet-Icuro en van de VVSG op het ontwerp van decreet zijn positief. Is de minister bereid om een afzonderlijk rechtspositieregelingsbesluit voor de welzijnsverenigingen op te maken? Het is goed dat de vakbonden de hand reiken naar alle sociale partners om hieraan mee te werken.

Het personeel en de mandatarissen zijn cruciaal in het functioneren van de lokale besturen. De vakorganisaties hadden nogal wat vragen bij artikel 185/1. Het gaat over het overnemen van de Europese richtlijn en bestaande regels worden daarmee samengebracht. Moet de overdracht van personeel tussen gemeenten onderling ook worden opgenomen in het ontwerp van decreet?

Het is goed dat er nu een verplichting is tot het verzekeren van de bestuurdersaansprakelijkheid.

Het is logisch dat de districtvorming meteen mogelijk wordt bij vrijwillige fusies als men meer dan 100.000 inwoners telt. Al wordt het tijd dat er wordt nagedacht over de manier waarop districten opgenomen zijn in de huidige regelgeving. Die regelgeving is verouderd. Is die niet aan een herziening toe? Kan er dan worden gekeken naar het aantal districtsraadsleden, de leden van de districtscolleges en de verhouding met de gemeenteraad, maar ook naar de bevoegdheidsverdeling? Mocht elke fusiegemeente die het aantal van 100.000 inwoners overstijgt beslissen om districten in te voeren, dan zouden er massaal meer mandaten bijkomen en dat is toch niet de bedoeling. Tegelijk wordt de nabijheid maximaal bewaard via districtvorming. Hoe kijkt de minister daarnaar?

De spreker is de idee van de digitalisering van de initiatiefase van gemeentelijke referenda genegen. Dat vereenvoudigt de organisatie ervan. In het verleden werd men bij de uitvoering vaak geconfronteerd met drempels. Elke aanpassing die drempels wegneemt juicht de spreker toe. Dat kan misschien leiden tot meer referenda. Daarnaast pleit de spreker voor een verdere vereenvoudiging van het referendumproces zoals onder andere het stemproces, waarbij kan worden gekeken naar het online stemmen.

1.3. Tussenkoms van Kurt De Loor

Kurt De Loor kan akkoord gaan met het merendeel van de voorstellen tot wijziging van het decreet Lokaal Bestuur. Maar er zijn enkele zaken waarover hij zich zorgen maakt.

De VVSG zegt dat de invoering van de motie van wantrouwen voor de gemeenteraadsvoorzitter beter wordt gekaderd binnen een groter geheel. De spreker zegt dat die motie van wantrouwen in de meeste gevallen de werking van de gemeenteraad ten goede zal komen.

De gemeenteraadscommissies kunnen worden aangepast aan gewijzigde meerderheden na een collectieve motie van wantrouwen. Ook daarbij heeft de VVSG bedenkingen en vraagt om ook na de aannahme van een of meer individuele moties van wantrouwen de hersamenstelling van de commissies te faciliteren. In de memorie van toelichting staat dat het zeer onwaarschijnlijk is dat twee derde van de fractie waartoe een schepen behoort, een individuele motie zal ondertekenen waardoor men een schepen en commissiezetel zou verliezen. Maar het is theoretisch niet uitgesloten dat de meerderheid wijzigt na aannahme van een individuele motie van wantrouwen. Is het dan niet beter om hier nu al rekening mee te houden?

De Nederlandsclausule is een symboolmaatregel. Op 16 januari 2023 verwees de spreker in de gemeenteraad van Zottegem naar de Nederlandsclausule want in de notulen wordt er vaak gezondigd tegen de taalregels. Komt dat voort uit een problematiek of bezorgdheid in de praktijk? Wat zal de concrete impact daarvan zijn? Kan de minister voorbeelden geven van organisaties of activiteiten die op die manier niet meer in aanmerking zouden komen voor subsidies?

De gemeenteraad kan de rangorde van de schepenen tijdens de bestuursperiode wijzigen. Waarom moet de mogelijkheid om de rangorde van de schepenen te wijzigen worden voorzien in een huishoudelijk reglement? Waarom wordt deze omweg ingebouwd, terwijl men zou kunnen voorzien dat de rangorde kan worden gewijzigd bij gemeenteraadsbesluit?

Verder is er de opheffing van het verbod voor de leidinggevende ambtenaren om daden van koophandel te stellen. De spreker hoopt dat dat geen versoepeling inhoudt tegenover de vroegere regelgeving. Heeft deze problematiek zich in het verleden voorgedaan? Welke sancties waren hieraan verbonden?

Waarom wordt ervoor gekozen om de Europese richtlijn 2001/23/EG anders te interpreteren voor de privésector dan voor de publieke sector? Bij een overgang van personeel van publiek naar publiek of van publiek naar privaat kunnen de voorwaarden worden beperkt in de tijd door 'voor minstens een jaar' te vermelden. Die bepaling zorgt ervoor dat in de praktijk die rechten ook effectief worden beperkt tot één jaar. Voor de private sector is de Europese richtlijn omgezet in de cao 32bis, waar er geen beperking staat ingeschreven en wat haaks staat op het ontwerp van decreet. Zo ontstaan verwarrende situaties waarbij een personeelslid dat van de publieke sector overgaat naar de private sector met twee verschillende regelgevingen wordt geconfronteerd. Waarom is dat onderscheid gemaakt? Waarom wordt dezelfde richtlijn hier op verschillende manieren geïnterpreteerd?

Deze regeling laat ook toe dat OCMW-verenigingen worden uitgekleeft tot een uitzendkantoor en alleen maar dienen voor het overdragen of ter beschikking stellen van personeel. De nieuwe regels zouden ertoe bijdragen dat het bestuurlijke landschap verrommelt, minder transparant wordt en dat democratische controle vanuit de gemeenteraad moeilijker wordt. Wat is de meerwaarde van deze regeling? Hoe zullen gemeenteraadsleden door het bos de bomen nog kunnen zien?

De vakorganisaties pleiten voor een aparte rechtspositieregeling voor het personeel van de welzijnsverenigingen met minimale bepalingen die verder op het niveau van de welzijnsvereniging in het sociaal overleg kunnen worden ingevuld. De vakorganisaties steken de hand uit om daar samen werk van te maken. Waarom wordt er geen minimaal besluit Rechtspositieregeling voorzien voor de autonome verzorgingsinstellingen en welzijnsverenigingen?

Wat betreft de bijsturingen over tucht met betrekking tot statutair personeel vraagt de spreker waarom de aanstelling van een juridische raadgever niet kan volgens de huidige bepalingen.

De spreker vindt het faciliteren van de digitalisering van de initiatieffase van een volksraadpleging een grote stap vooruit. Het gaat wel alleen maar over de initiatieffase. Er zouden nog andere aspecten kunnen worden gedigitaliseerd, tot en met de stemming zelf. Digitaal stemmen is nog niet betrouwbaar genoeg om te gebruiken bij gemeenteraadsverkiezingen. Maar dat kan wel worden ingezet bij volksraadplegingen. Heeft de minister nog plannen in die richting? Zal hij dat verder onderzoeken?

Er zijn toch wel wat vragen te stellen bij het functioneren van de districten. Zit de bevoegdheidsverdeling tussen de stad, het stedelijk bestuur en de districten juist? Voelen districtsbesturen en -raadsleden zich voldoende slagkrachtig? Zorgen districten niet voor bijkomende verrommeling? Studies tonen aan dat de invoering van districten in de praktijk de slagkracht en de toegankelijkheid voor de burger niet noodzakelijk ten goede komt. Met de vermeende fusie in Mechelen zouden er bovendien meer dan veertig extra raadsleden zijn bijgekomen en minstens zeven bijkomende schepenmandaten zijn gecreëerd. Dat zijn zeer veel politieke mandaten, waardoor de vraag kan worden gesteld of dat de slagkracht en efficiëntie van het lokaal bestuur ten goede zal komen. Is het niet beter om de efficiëntie van districten te onderzoeken, vóór de districtswerking verder uit te rollen?

De maatregel over het aantonen van de meerwaarde van de keuze voor een samenwerking met een private partner wordt doorgevoerd omdat in de praktijk is gebleken dat de noodzaak quasi niet afdoende te motiveren valt. De vraag is of het aantonen van de meerwaarde dan zo'n groot verschil zal maken. Of liggen er andere doelen aan de grondslag? Vooruit deelt de grote bezorgdheid dat dat opnieuw een opening zal bieden naar een verregaande privatisering binnen de sector. Uit de hoorzitting van 10 januari blijkt dat niemand daar vragende partij voor is. Ook de Raad van State verwees in vroegere arresten naar het belang van het aantonen van de noodzaak. Er wordt gezegd dat het niet gaat over commerciële partners, maar 10 procent van de vzw's hebben een commerciële bovenbouw. Zo sluipt een wolf in schaapsvacht binnen in de publieke zorg, terwijl zorg geen plaats is om winsten te genereren. Hoe garandeert de minister dat dat niet de zoveelste stap is richting de uitverkoop van de zorg?

1.4. Tussenkost van Lise Vandecasteele

Door deze decreetswijziging zal de privatisering in woonzorgcentra toenemen, aldus *Lise Vandecasteele*. Er wordt vaak gesproken over een drempelverlaging voor het samenwerken met een private partner, maar het gaat wel degelijk over de aanpassing van de finaliteit van die organisatie. De drempel wordt verlaagd om de stap te zetten van een publiekrechtelijke welzijnsvereniging naar een privaatrechtelijke woonzorgvereniging. Het gaat dus effectief over een privatisering. Er zijn maar weinig redenen voor de decreetswijziging op dat punt. Er wordt gezegd dat de noodzaak moeilijk aantoonbaar is, terwijl het net belangrijk is om bij privatisering te kunnen aantonen wat de noodzaak is om een bepaalde zorg te organiseren. Anderen zeggen dan dat dat de manier is om de openbare zorg te beschermen. De welzijnsverenigingen zijn geen vragende partij om op die manier te worden gered. VADOZ zegt letterlijk dat zij dat niet zien als een reddingsboei.

De sector ervaart de ongelijke fiscaliteit als een groot probleem. Er is een taxshift doorgevoerd voor de private zorgsector, maar niet voor de publieke zorgsector. Men wil niet overgaan naar een privaatrechtelijke woonzorgvereniging, maar wel naar een versterking van de openbare welzijnsverenigingen. En dat kan door die ongelijke fiscaliteit aan te pakken en door het voorzien van de nodige middelen. Er wordt gezegd dat er te weinig middelen worden gegeven vanuit de lokale overheid om de openbare zorg te versterken, waardoor men wordt geduwd richting de private sector. Bij het voorstel van het stadsbestuur van Antwerpen om over te gaan naar een privatisering van het Zorgbedrijf Antwerpen wordt expliciet gezegd dat

er naar private partners wordt gekeken zodat men niet zelf de financiële inbreng zou moeten doen. Het is toch de verantwoordelijkheid van een overheid om de openbare zorg te versterken. In de private sector zijn het vooral de grote commerciële spelers die veel middelen hebben. De spreker vindt het jammer dat Brecht Warnez het gevaar van commercialisering niet inziet. Maar er is een onderzoek van de universiteiten Gent en Hasselt, besteld door de Vlaamse Regering, waarin staat dat de vraag is gerezen in hoeverre sommige non-profitpartners in de feiten geen commerciële spelers zijn die via allerhande constructies oneigenlijk in privaatrechtelijke verenigingen participeren. De onderzoekers bevelen aan om te onderzoeken in welke mate er effectief als non-profit vermomde commerciële spelers actief zijn en of dat een probleem vormt vanuit maatschappelijk oogpunt. Ze stellen ook vast dat er bij de marktbevraging die lokale besturen uitschrijven zich ook commerciële spelers kandidaat stellen. Dat bevestigt het beeld van een actief prospecterende commerciële markt die op zoek is naar verdere groeimogelijkheden. Er is dus geen sprake van angst zaaien, het is een realiteit.

Tijdens de hoorzitting kwam ook het belang van een goed functionerende openbare sector aan bod, onder andere op het vlak van de prijsbepaling. De openbare instellingen hanteren nog steeds lagere prijzen dan de commerciële en de private actoren. De openbare sector heeft de taak om zorg voor iedereen te garanderen, en de openbare zorg vormt daar een onderdeel van. De spreker stelt dat dat niet de goede richting uitgaat. Net geen 10 procent van de vzw's maakt deel uit van een commerciële koepel. De commerciële zorg wint meer terrein, wat nog zal worden versterkt door dit ontwerp van decreet. Waarom vervangt de minister het aantonen van de noodzaak door het aantonen van de meerwaarde bij het opzetten van een privaatrechtelijke woonzorgvereniging? Hoe schat de minister de gevolgen in van de decreetswijziging? Acht de minister het mogelijk dat commerciële spelers zich op deze manier kunnen inkopen? Werden de effecten van dit ontwerp van decreet op de zorgsector geëvalueerd? Moet er een advies worden gevraagd aan de Vlaamse Raad WVG?

Tijdens de hoorzitting heeft Jan Mortier namens het gemeenschappelijk vakbondsfrent nog enkele fundamentele bezwaren op het ontwerp van decreet geformuleerd die de spreker onderschrijft. Het gaat onder andere over artikel 42 waarmee de overdracht van personeel wordt geregeld. Dat artikel bepaalt dat personeel na overdracht de aard van het dienstverband, de graad, de anciënniteit, de prestatie-regeling, de salarisschaal, de rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in het arbeidscontract behouden. Maar er staat bij dat personeelsleden daarnaast voor minstens een jaar de rechtspositieregeling behouden. De spreker is blij dat Brecht Warnez deze bezorgdheid deelt. Het gaat inderdaad om een andere toepassing van de Europese richtlijn dan die van de private sector. Het is niet logisch dat in de private sector de cao 32bis geldt en zorgt dat mensen de loon- en arbeidsvoorwaarden onbeperkt in de tijd kunnen behouden, terwijl dat in de publieke zorg wordt beperkt tot minstens een jaar. De spreker ondersteunt de vraag van Brecht Warnez aan de minister om na te denken om dat anders in te vullen en de duurtijd van minstens een jaar te vervangen door onbeperkt in de tijd zoals opgenomen in de cao 32bis.

De vakbonden zijn van mening dat de overdracht van personeel te ruim is. Verzelfstandigde entiteiten kunnen door dit ontwerp van decreet onderling personeel overdragen. Het zou beter zijn dat als een verzelfstandigde entiteit zou beslissen om een bepaalde taak niet meer zelf uit te voeren, ze die taak en het bijhorende personeel terug zouden overdragen aan het moederbestuur. Anders is het mogelijk dat bepaalde taken wegvallen bij het openbaar bestuur, terwijl het aan het openbaar bestuur is om te beslissen hoe die taak in de toekomst zou kunnen worden uitgevoerd als de verzelfstandigde entiteit die niet meer kan uitoefenen. Zo kunnen de gemeenteraadsleden gemakkelijker het overzicht bewaren en democratische controle uitoefenen. Het zorgt er bovendien voor dat er geen entiteiten kunnen

worden gecreëerd zonder enige meerwaarde en die alleen maar tot doel hebben om dienstverlening af te stoten. Hoe reageert de minister op dat advies van de vakbonden?

De spreker stelt voor om advies in te winnen bij de Vlaamse Raad WGV en vraagt daarvoor de steun van de commissieleden.

1.5. Tussenkomsst van Paul Van Miert

Paul Van Miert nodigt Lise Vandecasteele uit om te komen kijken hoe steden zuinig moeten omspringen met de middelen en of er dan überhaupt nog de mogelijkheid is om te investeren in de zorg, infrastructuur, extra personeel en apparatuur. Dat is bijna onmogelijk. Turnhout is een kleine centrumstad met ongeveer 45.000 inwoners en twee ziekenhuizen waar heel de regio op terugvalt. De stad kan de pensioenen van dat personeel niet blijven betalen. Gelukkig springt de Vlaamse Regering in de bres door de helft van de kosten op zich te nemen. Degelijke en betaalbare zorg aanbieden kunnen openbare besturen niet meer alleen organiseren.

Daarnaast gaat het om een mogelijkheid, niet om een verplichting en blijft binnen zo'n structuur 51 procent in handen van de overheid. Het blijft afwachten hoeveel private investeerders zullen meestappen in zo'n verhaal.

De spreker stoort zich aan het dogma dat privatisering per definitie slecht is. Privatisering is niet alleen nodig, het kan ook bijdragen tot een betere zorg. Er zijn voldoende grendels ingebouwd om als overheid de controle te behouden. De spreker stelt voor om een werkbezoek te organiseren naar Cuba om te kijken hoe het er gesteld is met de zorg, het welzijn en het onderwijs.

Via artikel 5 wordt een gemeentelijke verzekeringsplicht ingevoerd voor alle mensen die een mandaat uitoefenen, als de rechtspersoon het nalaat om een bestuursaansprakelijkheid verzekering af te sluiten. Worden rechtspersonen op die manier niet gestimuleerd om geen verzekering voor bestuursaansprakelijkheid af te sluiten? Er moeten in elk geval duidelijke afspraken worden gemaakt.

Volgens artikel 20 kan de raad voor maatschappelijk welzijn haar bevoegdheid delegeren aan het vast bureau. Dat kan evenwel niet voor het vaststellen van de machtiging en de voorwaarden van retributies, en evenmin voor het verminderen van vrijstellingen. De raad voor maatschappelijk welzijn moet dus zelf het kader vaststellen en delegeert de verdere uitwerking van de retributies naar het vast bureau. Hoever kan de raad voor maatschappelijk welzijn gaan in die delegatie? Retributiesreglementen worden gepubliceerd op de website van de stad. De verdere uitwerking van het vast bureau zou dan ook worden gepubliceerd en raadpleegbaar zijn door burgers.

In artikel 37 wordt verwezen naar het verwerken van gegevens in verband met politieke opvattingen. Wat wordt daarmee bedoeld?

Artikel 38 verwijst naar artikel 165 van het decreet Lokaal Bestuur dat wordt opgeheven omdat het verwijst naar het Wetboek van koophandel. Hoewel daden van koophandel niet langer bestaan en dus het verbod op het stellen van dergelijke daden vervalft, betekent dat niet dat het een vrijgeleide zou zijn voor de leidende ambtenaren van de gemeente en het OCMW. Overeenkomstig artikel 193 van het decreet Lokaal Bestuur kan de gemeenteraad die spelregels opleggen en nader uitwerken. Hoever kan een gemeenteraad daarin gaan?

Er is al heel wat gezegd over fusies en districten. Kan een nieuw geïnstalleerde gemeenteraad na een fusiebeslissing de districtvorming terugdraaien?

1.6. Tussenkoms van Nadia Sminate

Volgens Nadia Sminate is artikel 9 over het gebruik van het Nederlands een belangrijk artikel in het ontwerp van decreet. Daarin wordt bepaald dat een subsidieontvanger een engagement moet aangaan om te bewijzen dat het gebruik van het Nederlands in de gesubsidieerde activiteiten belangrijk is. Moet de gemeenteraad deze bepaling ook opnemen? Kan de gemeente de subsidie ook terugvorderen als de ontvanger niet uitsluitend het Nederlands gebruikt tijdens het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten?

Wat betreft de mogelijke wijziging van de rangorde van schepenen vraagt de spreker of daaruit mag worden geconcludeerd dat de toegevoegde schepenen na verloop van tijd eerste schepenen en in sommige gevallen waarnemend burgemeester kan worden.

Artikel 43 gaat over een verruiming van wie als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld. Via dit artikel zou ook een personeelslid uit de openbare dienst kunnen worden gevraagd om een tuchtonderzoek te voeren. Houdt dat ook in dat een lokaal bestuur beroep zou kunnen doen op een personeelslid van het Agentschap Binnenlands Bestuur?

1.7. Tussenkoms van Staf Aerts

Staf Aerts vindt dat Paul Van Miert te kort door de bocht gaat. Tijdens de hoorzitting op 10 januari 2023 kwam aan bod dat private zorg duur is en de kwaliteit minder goed is dan in de openbare sector en de semipublieke sector.

Paul Van Miert wijst er ook op dat de budgetten van de gemeentebesturen onder druk staan, iets wat de spreker bijtreedt. Maar dat mag geen reden zijn om in te boeten op de kwaliteit. Er moeten andere oplossingen worden gezocht en juiste keuzes worden gemaakt. De zorg voor de inwoners is een kerntaak van de overheid en dat moet kwaliteitsvol gebeuren.

Artikel 92 wijzigt het aantonen van de noodzaak naar het aantonen van de meerwaarde, maar dat gaat gecombineerd met het vervangen van de noodzaak tot goedkeuring naar een niet-bindend advies, waardoor de controle wegvalt. In het verleden werden trouwens dossiers geweigerd op basis van die noodzaak tot goedkeuring. Waarom wordt dat losgelaten? Kan de noodzaak tot goedkeuring worden behouden?

Tijdens de hoorzitting wezen de sprekers ook op de problemen met het BBC-systeem. De sector is bereid om te werken met doelstellingen, maar de BBC-boekhouding werkt belemmerend en bovendien aanvaardt het agentschap Zorg en Gezondheid dat boekhoudkundig systeem niet. Kan er rekening worden gehouden met die vraag vanuit de sector? Kunnen er ondertussen afspraken worden gemaakt met het agentschap zodat de BBC-boekhouding voorlopig wel wordt aanvaard?

Tot slot pleitten de sprekers tijdens de hoorzitting voor een aparte rechtspositieregeling voor de zorgberoepen. Is de minister bereid daar werk van te maken?

Wat betreft de wijziging van de rangorde van de schepenen volgt de Vlaamse Regering het voorstel om die wijziging buiten het huishoudelijk reglement te regelen niet. Er zijn veel uitdagingen verbonden aan het wijzigen van de rangorde, en de aanpassing van het huishoudelijk reglement is daarin niet prioritair. Het is eenvoudiger om de rangorde door de gemeenteraad te laten bepalen.

De Vlaamse Regering volgt het voorstel van de VVSG over de overdracht van personeel niet, maar reikt daarvoor geen argumenten aan. Kan de minister toelichten waarom de Vlaamse Regering dat niet volgt?

Wat betreft het gebruik van het Nederlands bij subsidies vraagt de spreker in welke mate dat tot nu toe voor problemen zorgde en hoe de minister dat rijmt met de autonomie van de lokale besturen.

1.8. Tussenkomsst van Kris Van Dijck

Kris Van Dijck is het niet eens met de uitspraak van Staf Aerts waarin hij stelt dat de zorg in de private sector duurder en minder kwaliteitsvol is. De moeder van de spreker is pas opgenomen in een private instelling en hij hoopt dat de zorg daar wel kwaliteitsvol is.

1.9. Tussenkomsst van Lise Vandecasteele

Lise Vandecasteele zegt dat de huur in openbare woonzorgcentra 200 à 300 euro per maand lager ligt dan in private woonzorgcentra, en die lage kostprijs is het mooie aan de openbare sector. Elk woonzorgcentrum heeft een bepaald aantal bedden en men heeft niet altijd de keuze om dicht bij huis naar een privaat of publiek woonzorgcentrum te gaan. Tegelijk is er meer personeel aan de slag in openbare woonzorgcentra. Jan Mortier zei dat de aanwezigheid van publieke woonzorgcentra in een regio de prijzen doet zakken. Dat is een belangrijke functie van de openbare zorg.

Los van alle dogma's zegt de spreker alleen maar de openbare zorg te verdedigen, iets waarop Vlaanderen trots moet zijn. Zij is het oneens met de stelling dat door een gebrek aan lokale middelen er moet worden geprivatiseerd. Door over te stappen van een publiekrechtelijke naar een privaatrechtelijke vorm kunnen private spelers zich inkopen in woonzorgverenigingen. Tegelijk zet men de deur open voor vzw's die een commerciële koepel hebben. Het onderzoek besteld door de Vlaamse Regering waarschuwt daar expliciet voor.

De budgetten zouden niet de enige drijfveer tot privatisering mogen zijn. Er moet ook oog zijn voor de gevolgen op het vlak van de kwaliteit en de betaalbaarheid. Als N-VA bezorgd is over de budgetten van de lokale besturen, vraagt de spreker zich af waarom diezelfde partij een taxshift doorvoerde die de publieke zorg hogere belastingen oplegt dan de private zorg. De publieke sector is geen vragende partij voor verdere privatisering, maar voor een gelijke fiscaliteit. Daarnaast keurde N-VA de besparing op het Gemeentefonds mee goed. Dat wordt maar met 3,5 procent geïndexeerd, terwijl de inflatie 10 procent bedraagt. Door een gebrek aan middelen wordt er bespaard op personeel in Antwerpen en Turnhout. Per slot van rekening heeft de overheid de taak om zorg te organiseren.

1.10. Tussenkomsst van Paul Van Miert

Paul Van Miert wijst er nogmaals op dat de overheid altijd 51 procent in handen houdt en er dus geen sprake is van een volledige privatisering.

Wat betreft de opmerking over de besparingen van Lise Vandecasteele zegt de spreker dat de Vlaamse Regering onder andere met het Gemeentefonds de lokale besturen financieel bijstaat.

1.11. Tussenkomsst van Staf Aerts

Staf Aerts verduidelijkt dat de sprekers tijdens de hoorzitting van 10 januari aanhaalden dat de private zorg gemiddeld duurder is. Tegelijk nuanceert hij de stelling

dat de private zorg minder kwaliteitsvol is. Hij wil geen afbreuk doen aan de personen die met een goede ingesteldheid private zorginstellingen uitbaten, maar Klaartje Theunis zei dat er meer private instellingen op de zwarte lijst staan en dat betekent een gevaar voor de kwaliteit.

1.12. Tussenkost van Tom Ongena

Tom Ongena wijst erop dat dit ontwerp van decreet niet zal leiden tot een volledige privatisering van de publieke woonzorgcentra. Er wordt een mogelijkheid geboden aan publieke woonzorgcentra om na te gaan of zij met een woonzorgcentrum in de regio een samenwerking kunnen opzetten. Dat betekent niet dan men de controle uit handen geeft. Er worden structuren opgezet waarbij democratische controle mogelijk blijft. Zo zullen OCMW-raadsleden in de raden van bestuur zetelen van die nieuwe verenigingen en inspraak hebben in het opname- en prijsbeleid. Dat blijkt ook uit de bestaande samenwerkingsverbanden.

Het klopt dat de gemiddelde prijs in de private sector hoger ligt, maar de prijzen van de publieke actoren stijgen sneller. Er is met andere woorden een inhaalbeweging bezig.

Het Kwaliteitsdecreet geldt voor alle voorzieningen ongeacht de inrichtende macht. Controles gebeuren in alle voorzieningen. Er staan ook publieke voorzieningen op de zwarte lijsten. Vaak belandt men op die zwarte lijsten door een tekort aan personeel. Dat probleem geldt voor de gehele zorgsector.

De sector van de woonzorgcentra staat voor grote uitdagingen. Door de vergrijzing wordt de vraag groter. Daarbij komt de grotere vraag naar meer kwaliteit. Er is meer vraag naar kleinschalige zorg waarin wordt gewerkt met kleine leefgroepen in de plaats van onpersoonlijke dienstverlening. Maar dat kost geld en de financiële mogelijkheden zijn niet onbegrensd. Het belastinggeld dat al terecht naar deze sector vloeit moet zo efficiënt mogelijk worden ingezet en er moet maximaal worden gekozen voor samenwerking. Ook die vraag leeft in de sector. Als dat niet wordt aangepast, dan zal het aandeel publieke woonzorgbedden verder dalen. De privatisering is al volop gaande. Via het bieden van samenwerkingsmogelijkheden krijgen de lokale besturen de mogelijkheid om vat te houden op het beleid. Het enige alternatief is het volledig overlaten aan de private en commerciële sector waar men niets over te zeggen heeft en waardoor de publieke sector volledig zal verdwijnen. En dat is niet wenselijk.

1.13. Tussenkost van Brecht Warnez

Wat betreft het Gemeentefonds en de financiering van gemeenten verkoopt Lise Vandecasteele volgens *Brecht Warnez* onzin. De cijfers tonen een andere realiteit. Via het Gemeentefonds wordt wel veel gedaan voor de lokale besturen, al is er uiteraard ruimte voor verbetering.

Er ligt een technisch ontwerp van decreet ter bespreking voor en dat is veel minder verregaand dan vorige voorstellen. Opnieuw is men belandt in een debat van commercialisering van de zorg versus publieke zorg, terwijl dat de kern van het debat niet is. Het debat gaat ook over het middenveld. Een gemeente kan ervoor kiezen om goed samen te werken met het middenveld. In Wingene werd 8 jaar geleden gekozen voor een samenwerking met een Caritasinstelling en dat loopt prima. Sinds die samenwerking is er een nieuw woonzorgcentrum. In de raad van bestuur en de algemene vergadering heeft de gemeente vertegenwoordigers. Er is een samenwerking tussen de gemeente en de vzw waardoor mensen er terecht kunnen voor allerlei activiteiten. Zo wordt de samenleving binnengebracht in het woonzorgcentrum. Zonder die samenwerking zat men in een oud gebouw met

minder goede zorg. Het is van belang dat de zorg niet wordt gecommmercialiseerd, maar men moet geloven in de kracht van het middenveld.

De spreker weet niet welke vorm de beste is om zorg te organiseren. Er moet een goede concurrentiestrijd zijn. Alle vormen moeten naast elkaar kunnen bestaan en elkaar kunnen versterken. De spreker gelooft zowel in de non-profitsector als in de lokale besturen en de zorgactoren.

1.14. Tussenkost van Kurt De Loor

Kurt De Loor vindt ook dat belastinggeld optimaal moet worden ingezet. Dat moet in de eerste plaats vloeien naar de zorg, zodat die kwaliteitsvol, betaalbaar en toegankelijk is. Het mag absoluut niet vloeien naar de aandeelhouders in de commerciële sector.

Het klopt dat de kwaliteitsvoorwaarden voor alle inrichtende machten dezelfde zijn. Maar er is een minimale en maximale invulling van die kwaliteitsvoorwaarden. Uit de cijfers van de drie inrichtende instanties blijkt dat de openbare sector die voorwaarden maximaal invult en de personeelsomkadering ruimer is. De spreker vindt dat de kwaliteitsvoorwaarden er hoger liggen.

Middelen zijn altijd beperkt en in de politiek moet men keuzes maken. Dit ontwerp van decreet zet daadwerkelijk de deur open naar privatisering en commercialisering. Vooruit kiest voor een sterke openbare dienstverlening omdat private en commerciële partners een andere finaliteit voor ogen hebben, namelijk winstbejag. Vanuit die insteek wordt een groot deel van de middelen niet geïnvesteerd in de zorg, maar vloeien ze door middel van dividenden naar de aandeelhouders. Er wordt dus niet geïnvesteerd in kwaliteit. Het zijn de personeelsleden, de bewoners en de belastingbetalers die de rekening betalen.

Openbare zorg is de meest betaalbare zorg. Die lage prijs zet druk op de marktprijs. Waar geen openbare woonzorgcentra zijn, liggen de prijzen hoger.

1.15. Tussenkost van Lise Vandecasteele

Lise Vandecasteele stelt vast dat heel wat gemeenten in financiële problemen zitten en dat de bijdragen uit het Gemeentefonds niet volledig zijn geïndexeerd door de Vlaamse Regering.

Het middenveld is inderdaad belangrijk. Heel wat samenwerkingsverbanden kunnen als voorbeeld dienen voor andere gemeenten. Ook in de non-profitzorg ziet de spreker mooie initiatieven. Maar hier gaat het over het veranderen van de structuren van de openbare zorg. De spreker gelooft ook in de kracht van de openbare zorg en die wordt via dit ontwerp van decreet grondig veranderd door de drempel te verlagen om over te gaan naar een privaatrechtelijke woonzorgvereniging. Het gaat verder dan samenwerken, het gaat ook over het uitbaten van woonzorgcentra door private partners. Tijdens de hoorzitting maakten de sprekers uit de sector duidelijk dat dat geen oplossing van het probleem is. Ze vrezen dat de overstap naar een woonzorgvereniging voor veel onzekerheid zal zorgen bij het personeel. De spreker begrijpt niet dat cd&v meegaat in deze logica en herhaalt de vraag om advies in te winnen bij de Vlaamse Raad WVG om te kijken wat het effect van dit ontwerp van decreet zal zijn op de kwaliteit en de betaalbaarheid van de zorg.

1.16. Tussenkost van Brecht Warnez

Brecht Warnez zegt dat de welzijnsverenigingen het een goed ontwerp van decreet vinden. Ook dat blijkt uit de hoorzitting. Ze vinden het een stap vooruit, maar het is nog niet voldoende. Men deed enkele suggesties voor het zetten van verdere

stappen. Daarom herhaalt de spreker zijn vraag of de minister verdere stappen wil zetten om tot een gelijk speelveld te komen.

2. Antwoorden van de minister

Minister *Bart Somers* begint met op te merken dat het Gemeentefonds werd geïndexeerd met 3,5 procent. Daar komt jaarlijks 100 miljoen euro bovenop. Dat vormt samen een indexering van 6 procent. De voorbije jaren werd ook 3,5 procent indexering doorgevoerd, terwijl er toen amper inflatie was. Tijdens deze zittingsperiode ligt de Vlaamse steun aan gemeenten hoger dan de inflatie.

Wat betreft de vragen over de Nederlandsclausule zegt de minister dat de kennis van het Nederlands belangrijk is. Het is een middel om onze gemeenschap op te bouwen. De regeling rond de Nederlandsclausule is er pas gekomen nadat advies van advocatenbureau Stibbe werd ingewonnen. Dit advies werd op vraag van Maaïke De Vreese ook al gedeeld met deze commissie. Het doel van deze regeling is dat een subsidieontvanger zich engageert om het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten. De gemeenteraad is verplicht om deze Nederlandsclausule op te nemen. Het betreft een subsidievoorwaarde die moet worden opgenomen bij het vaststellen van subsidiereglementen en het toekennen van subsidies. Het lokaal bestuur kan zelf een invulling geven aan het engagement. Zij kunnen daar de nodige richtlijnen of voorwaarden aan koppelen om controle mogelijk te maken. Men laat de lokale autonomie voldoende spelen. De controle daarop komt toe aan het lokaal bestuur zelf. Als de voorwaarden niet worden nageleefd, kan het lokaal bestuur de subsidies terugvorderen. Deze subsidievoorwaarde werd recent ook ingeschreven in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën. In dit ontwerp van decreet wordt exact dezelfde regeling opgenomen. Zo wordt gezorgd voor uniformiteit naar verenigingen en organisaties toe.

Over de mogelijkheid voor gemeenteraden om de rangorde van de schepenen te wijzigen zegt de minister dat er een meerderheid is in deze commissie om de verplichte opname in het huishoudelijk reglement, die hierrond in dit ontwerp van decreet nu nog voorzien is, te schrappen. Met het amendement wordt bepaald dat de gemeenteraad met gewone meerderheid op elk ogenblik kan beslissen om de rangorde van de schepenen te wijzigen.

De minister bevestigt dat er door een wijziging van rangorde de toegevoegde schepenen na verloop van tijd eerste schepenen en in bepaalde gevallen dus waarnemend/vervangend burgemeester zou kunnen worden. De huidige algemene vervangingsregeling, waarbij de burgemeester iemand kan aanduiden om hem of haar te vervangen, maakt het nu ook al mogelijk voor de voorzitter van het BCSD om toegevoegd schepenen of vervangend of waarnemend burgemeester te zijn.

Op de vraag over de hersamenstelling van de gemeenteraadscommissies en waarom deze mogelijkheid niet wordt voorzien na aanneming van een individuele motie van wantrouwen, antwoordt de minister dat een individuele motie van wantrouwen er niet op is gericht om een nieuwe meerderheid tot stand te brengen. Daartoe dient het instrument van de collectieve motie van wantrouwen te worden gebruikt. Theoretisch is het niet uitgesloten dat via de aanneming van een individuele motie de samenstelling van de meerderheid wisselt. Hierover wordt een amendement ingediend om deze bepaling nog te wijzigen zodat het ook na aanneming van een individuele motie van wantrouwen mogelijk wordt om de samenstelling van de gemeenteraadscommissies aan te passen als dat nodig is.

In verband met de vragen over de versterking van de gemeenteraad wijst de minister erop dat er in de loop van de maand november 2022 in deze commissie al uitgebreid werd uitgeweid over het traject rond de versterking van de gemeenteraad. De commissie is toen, na een grondig en constructief debat, tot de conclusie

gekomen dat ze een voorstel van resolutie zou opmaken. De minister volgt dit traject van nabij op en kijkt uit naar de resultaten. Maar tijdens deze zittingsperiode is al heel wat gedaan om de gemeenteraad te versterken zoals bijvoorbeeld de invoering van de motie van wantrouwen, die nu ook tegen de voorzitter kan worden ingediend.

De digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging is een belangrijke stap. De aanpassing die met dit ontwerp van decreet wordt doorgevoerd, zal de drempel verlagen voor de organisatie van een volksraadpleging. Momenteel wordt de wijziging van het besluit over de volksraadplegingen voorbereid zodat het verzoekschrift en de petitielijst of -lijsten op om het even welke drager kunnen worden opgemaakt en bezorgd. Een systeem van onlinestemmen, waarbij de deelnemer via het internet zijn of haar stem kan uitbrengen, botst op allerlei obstakels van technische aard en de bijhorende kostprijs. Een gemeente kan binnen het huidige decretale kader initiatieven van burgerparticipatie organiseren of aanvaarden waarbij het lokale bestuur zelf de voorwaarden bepaalt. Bij een online burgerbevraging kan het schepencollege of de meerderheid in de gemeenteraad op voorhand zeggen zich neer te leggen bij de uitkomst.

De aanleiding voor de aanpassing van de regeling rond de bestuurdersverzekering zijn concrete signalen die men vanuit lokale besturen en de VVSG ontving. Er zou onduidelijkheid zijn over de bestuurdersaansprakelijkheid door het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Momenteel legt het decreet Lokaal Bestuur al de verplichting op voor de verzekering die de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van mandatarissen dekt bij de normale uitoefening van het mandaat. Voor samenwerkingsverbanden of verzelfstandigingsvormen die in het decreet Lokaal Bestuur zijn ingeschreven, is het helder. Het is hun wettelijke plicht om te voorzien in de bestuurdersverzekering voor mandatarissen die in hun hoedanigheid als mandataris toetreden als lid van de raad van bestuur of het dagelijks bestuur in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Vertegenwoordiging is ook mogelijk in verenigingen, bijvoorbeeld vzw's, die niet onder toepassing van het decreet Lokaal Bestuur vallen. Daarvoor schrijft men een terugvalregeling in die rechtszekerheid en -bescherming zal bieden aan lokale mandatarissen. In subsidiaire orde, en alleen maar als die vereniging het nalaat om de verzekering af te sluiten voor de lokale mandataris, zal het lokaal bestuur die verzekering moeten afsluiten. Voor alle duidelijkheid, ook van die verenigingen wordt verwacht dat ze als goede huisvader zullen optreden. Zo wordt het statuut van de lokale mandataris versterkt. De situaties waarin het lokaal bestuur deze verzekering op zich zal moeten nemen, zullen zeer beperkt zijn.

Bij de overdracht van personeel bepaalt de Europese richtlijn dat de rechtspositie minstens voor een jaar kan worden gegarandeerd. In de cao 32bis is dat niet bepaald. Europees recht staat hoger in rangorde en moet dus worden gerespecteerd. Maar ook de cao 32bis moet worden gerespecteerd en dat zorgt voor veel onduidelijkheid. De minister heeft die Europese richtlijn ingeschreven om die verwarring te voorkomen. Er wordt geen bovengrens maar een ondergrens ingeschreven zoals dat is voorzien in de Europese regelgeving. Er wordt een minimale waarborg voor overgedragen personeelsleden gegarandeerd. Zo gaat men verder dan wat de cao 32bis voorziet. De regeling die wordt ingevoerd verschilt van de cao 32bis, want er wordt een minimumtermijn van een jaar voorzien, terwijl die niet is voorzien in de cao.

Op de vraag van Brecht Warnez over de minimale waarborgen vanuit de Vlaamse Regering bij de overdracht van personeel antwoordt de minister dat het ontwerp van decreet op zich voldoende garanties biedt, namelijk het behoud van de arbeidsvoorwaarden gedurende minstens een jaar en dat de overdracht geen reden tot ontslag kan zijn. Aan de Vlaamse Regering wordt de bevoegdheid gegeven om, zo nodig, deze decretale waarborgen verder concreet en toepasbaar te maken

binnen de rechtspositieregeling van zowel de contractuele als de statutaire personeelsleden. Dat zal alleen maar gebeuren als uit de praktijk blijkt dat er zich praktische toepassingsproblemen stellen. Ook de gevolgen van toekomstige interpretatieve gerechtelijke of Europese uitspraken kunnen op die manier worden geconcretiseerd.

Volgens Kurt De Loor en Lise Vandecasteele gaat de regeling over de overdracht van personeel die wordt ingeschreven in het nieuwe artikel 185/1 decreet Lokaal Bestuur te ruim. De minister vindt dat deze assumptie uitgaat van weinig vertrouwen in de lokale democratie. Volgens het decreet Lokaal Bestuur moet trouwens nog altijd uit het dossier blijken dat er bij de oprichting van OCMW-verenigingen voldoende waarborgen worden voorzien voor de continuïteit van de dienstverlening, de democratische controle, de beslissingsmacht en de vertegenwoordiging, en in voorkomend geval de prijszetting en het opnamebeleid.

Het voorstel van de VVSG over de overdracht van personeel tussen gemeenten onderling wordt niet gevolgd omdat het decreet Lokaal Bestuur al ruime mobiliteitsregelingen voorziet. Bovendien biedt het Regiodecreet bijkomende mogelijkheden tot mobiliteit. Die mogelijkheden situeren zich binnen een afgebakend gebied dat verbonden is door een decretaal ingesteld samenwerkingsverband. Een rechtsgrond inschrijven om ook tussen besturen, zonder enige binding, overdrachten van personeel te organiseren botst onder meer met het grondwettelijk principe van de gelijke toegang tot het ambt.

Op 20 januari 2023 werd het nieuwe kaderbesluit Rechtspositieregeling door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Hierin worden al ruime afwijkingsmogelijkheden voorzien voor zorgpersoneel. Binnen de grenzen van de erkennings- en financieringsnormen kan er een gedifferentieerde regeling worden uitgewerkt volgens het kaderbesluit. Deze nieuwe rechtspositieregeling biedt ook heel wat mogelijkheden voor het uitbouwen van een loonhuis op maat van de zorgsector. De minister is niet afkerig om in overleg te gaan met de sector om samen te bekijken of een rechtspositieregeling voor de zorgsector nodig zou zijn.

Wat betreft de vraag over de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen om onderwijspersoneel aan te stellen en het feit dat deze bevoegdheid niet naar de algemeen directeur kan worden doorgedelegeerd, zegt de minister dat dat een wijziging zou vereisen van de delegatiemogelijkheden in het onderwijsdecreet. Dat valt buiten de scope van dit wijzigingsdecreet en behoort tot de bevoegdheid van de minister van Onderwijs. De minister geeft mee dat dezelfde bemerking bij de bespreking van het decreet Lokaal bestuur in 2017 ook in Comité 2 werd opgeworpen door de OVSG. De voorzitter van dat comité zei toen dit punt mee te nemen naar een eerstvolgende bespreking van de rechtspositieregeling van het onderwijzend personeel.

De opheffing van het verbod op het stellen van daden van koophandel houdt geen versoepeling in. De verbodsbepalingen rond belangenvermenging uit het decreet Lokaal Bestuur die gelden voor raadsleden, zijn ook van toepassing op ambtenaren. Daarnaast is er een deontologische code die de gemeenteraad vaststelt voor het personeel. Hierin kan de gemeenteraad de spelregels nader uitwerken of aanvullende verplichtingen uitwerken. Wat daarin wordt opgenomen, komt toe aan de gemeentelijke autonomie. In geval van klacht zal de toezichthoudende overheid zich daarover kunnen uitspreken. Binnen de administratie zijn geen specifieke klachtendossiers over mogelijke overtredingen op artikel 165 van het decreet Lokaal Bestuur door de topambtenaren gekend. Hoe een bestuur met een mogelijke schending omgaat, is een zaak voor het betrokken bestuur zelf. Een mogelijke sanctie is tucht, omdat een schending van de deontologische waarden en plichten, waaronder het zich onthouden van belangenvermenging, een gedraging is die als tuchtvergrijp aanleiding kan geven tot een tuchtstraf.

Op de vragen over de minimale gelijkwaardigheid van een tuchtonderzoeker en welke criteria daarvoor worden gesteld, antwoordt de minister dat het takenpakket, de graad van verantwoordelijkheid en de uitgebouwde salarisschaal van de functie bepalend zijn. Het lokaal bestuur moet zelf zorgen voor een vertaalslag van deze criteria. Het klopt dat juridische raadgevers niet kunnen worden aangesteld als tuchtonderzoeker omdat men op elk moment een objectief tuchtonderzoek wil garanderen. Juridische raadgevers zijn ook minder vertrouwd met werken in een ambtelijke omgeving. Het lokaal bestuur zal niet alleen maar een personeelslid van het ABB, maar ook personeelsleden van andere instellingen van de Vlaamse Overheid kunnen aanstellen als tuchtonderzoeker, op voorwaarde dat het gaat om een gelijkwaardige functie.

In het verleden heeft de decreetgever duidelijk gekozen voor hetzelfde kader voor de inhoudelijke en financiële planning en rapportering voor alle publiekrechtelijke lokale besturen. Men werkt in dezelfde omgeving, dus zijn het vaak dezelfde mensen die dat in een andere hoedanigheid moeten organiseren. Die verenigingen zijn ook vaak financieel aan elkaar gelinkt. De keuze die de decreetgever daarmee heeft gemaakt is van groot belang voor de lokale democratie. Het gemeenschappelijke kader dat BBC biedt, laat gemeenteraadsleden immers toe om de financiën en het beleid van welzijnsverenigingen in meerjarig perspectief op te volgen. Het stelt hen ook in staat om de link die welzijnsverenigingen met hun moederbestuur hebben, onder de loep te nemen. Hetzelfde BBC-kader is van belang voor de democratische controle. Daarnaast toont veldonderzoek van UGent op vraag van AZG aan dat de BBC ook een goede basis is voor het opzetten van een analytische boekhouding om te kunnen beantwoorden aan specifieke extern opgelegde rapporteringswensen, bijvoorbeeld van AZG in het kader van subsidies, de aanvraag tot verhoging van dagprijzen en prijzen van supplementen, informatie over de kostenstructuur enzovoort. De algemene boekhouding volgens de principes van de dubbele boekhouding in de BBC bevat evenveel mogelijkheden als de ondernemingsboekhouding om binnen de welzijnsvereniging aanvullend een doorgedreven analytische boekhouding en rapportering op te zetten.

Over de delegatie van de bevoegdheid naar het vast bureau in het kader van retributiereglementen stelt de minister dat OCMW's gerechtigd zijn om vergoedingen te vragen voor hun dienstverlening. De bevoegdheid over de principiële beslissing komt binnen het OCMW toe aan de raad voor maatschappelijk welzijn. Omdat retributies als essentieel kenmerk hebben dat ze niet meer kunnen bedragen dan wat de dienstverlening redelijkerwijze aan de organisatie kost, wordt aanvaard dat de raad voor maatschappelijk welzijn de verdere uitwerking van zijn principiële beslissing delegeert naar het vast bureau. Dat betekent dat de raad voor maatschappelijk welzijn zelf het kader van een retributiereglement dient vast te stellen, maar de verdere uitwerking van het reglement kan delegeren naar het vast bureau.

Over het aantonen van de meerwaarde in de plaats van de noodzaak tot samenwerking met een private partner zegt de minister dat met dit ontwerp van decreet dossiers tot oprichting van of toetreding van het OCMW tot woon- en zorgcentra niet langer moeten worden getoetst aan de noodzaak om een private partner aan te trekken, maar alleen maar aan de meerwaarde daarvan. Er werden heel wat uitspraken gedaan over het feit dat voorliggende decreetswijziging de poort openzet voor verregaande privatisering in de zorg. Dat is niet het geval. De mogelijkheid tot privatisering van de publieke woonzorg van het OCMW werd al per 1 januari 2013 opgenomen in het OCMW-decreet. Toen zat niet Open Vld, maar sp.a samen met cd&v en N-VA in de Vlaamse Regering. Dat werd met het decreet Lokaal Bestuur van 2017 opnieuw bevestigd. De beperkte aanpassing die nu wordt doorgevoerd, zorgt vooral voor rechtszekerheid voor lokale besturen. De externe, private partner moet een rechtspersoon zijn die zonder winstoogmerk een belangeloos doel nastreeft of volgens de wet erkend is als een sociale onderneming. De decreetgever speelt daarmee in op de maatschappelijke tendens waarbij OCMW's

samenwerking zoeken met non-profitwoonzorgcentra met het oog op een lokale schaalvergroting.

De wijziging die nu wordt doorgevoerd is het rechtstreekse gevolg van een onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt. Daarin werd de sector zelf bevraagd. De minister citeert uit het onderzoek: "Dat er goede redenen moeten bestaan en zelfs een meerwaarde en dat die tijdens het besluitvormingsproces zullen worden besproken ligt voor de hand. Maar dat in sommige gevallen een bijzondere motivering wordt vereist over 'de noodzaak' ligt minder voor de hand en schept rechtsonzekerheid over processen die net worden opgezet om het algemeen belang beter te dienen."

In de praktijk werd vastgesteld dat het quasi onmogelijk is om het bewijs te leveren dat samenwerking met de beoogde partner absoluut noodzakelijk is voor de continuering van de dienstverlening. De mogelijkheid tot samenwerking met andere private of publieke partners valt namelijk nooit helemaal uit te sluiten. En dat ondergraaft het concept van het aantonen van de noodzaak. Het leveren van het bewijs van de meerwaarde is wel mogelijk. Dat is ook belangrijker, waardevoller en objectieverbaarder. De meerwaarde aantonen gaat dus over de samenwerking met de private partner. Hier komt het personeelsaspect niet aan bod. Er zijn andere bepalingen die garanderen dat ook de personeelsimpact voldoende wordt meegenomen in het dossier van oprichting en overdracht zodat de OCMW-raad daar een onderbouwde beslissing in kan nemen. De voorliggende aanpassing is dus volledig in de geest van de oorspronkelijke doelstelling van de decreetgever, namelijk het aantonen van het feit dat een samenwerking met een private partner zonder winst oogmerk meer is aangewezen in vergelijking met andere realistische opties. Dat wordt doorgevoerd op uitdrukkelijke vraag van de welzijnssector. Die wil meer rechtszekerheid. Zowel het samenwerkingsverband als de private partner waarmee men samenwerkt, mogen geen commerciële doelen nastreven. Dat gaat dus niet om samenwerking met de commerciële zorg, integendeel. In de praktijk gaat het vaak om initiatieven vanuit Caritas. Als ze niet zouden mogen samenwerken met andere, niet-commerciële partners, zouden velen het hoofd niet meer boven water kunnen houden. Maar blijkbaar mag een lokaal bestuur niet kiezen om de ingezette medewerkers optimaal in te zetten. In dit verband is er een zorg bij verschillende collega's dat bepaalde vzw's eigenlijk 'vermomde' commerciële spelers zijn. AZG beschikt over een lijst van vzw's met een boven- of onderliggende commerciële structuur die vandaag actief zijn in de woonzorgsector.

ABB heeft deze lijst vergeleken met de lijst van de vzw's die samenwerken met OCMW's in de woonzorgverenigingen. Er werd geen verband gevonden met de lijst van AZG. Juist door de specifieke waarborgen die worden gevraagd voor de oprichting van woonzorgverenigingen, is de kans dat dergelijke vzw's voet aan grond krijgen ook in de toekomst heel gering. ABB zal ook met betrekking tot toekomstige oprichtingen van woonzorgverenigingen in het kader van het toezicht het belangeloos doel van de private partner onderzoeken, en dat – waar nodig – altijd in overleg met AZG.

Ook na de hervorming van het toezicht op de oprichtingen van woonzorgverenigingen zal het klachtentoezicht blijven gelden. Men zal daarop kunnen toetsen en vernietigen. De oprichting van een woonzorgvereniging zal ook het voorwerp vormen van publiek debat op de raad voor maatschappelijk welzijn. De raad zal daar kunnen debatteren op basis van het verplichte niet-bindend advies van ABB. Dat advies zal ook melding maken van een eventuele binding van een private partner met een commerciële speler. De media en de beeldvorming over bepaalde commerciële groepen zetten besturen aan tot nadenken voor ze met private partners in zee gaan. Het decreet Lokaal Bestuur bevat bovendien voldoende garanties voor aansturing en democratische controle. Tot slot zullen zowel publieke als private zorginstellingen moeten voldoen aan de kwaliteitsstandaarden van AZG.

De minister gaat niet in op de vraag van de VVSG om te kijken naar de vergoeding van bestuurders van zorginstellingen. Het decreet Lokaal Bestuur heeft op basis van een breed politiek draagvlak geleid tot een matiging van het aantal mandaten en de daaraan verbonden vergoedingen in de samenwerkingsvormen van de gemeenten en OCMW's. Daar wordt nu geen afbreuk aan gedaan. De Vlaamse Regering heeft wel een onderzoek ingesteld naar de functie en functieweging van een voorzitter van de raad van bestuur van een autonome verzorgingsinstelling en een ziekenhuisvereniging, met als doel om tot een objectief voorstel te komen over een billijk niveau van vergoeding voor die voorzitters.

De minister geeft aan dat de Vlaamse Regering een nieuw kaderbesluit Rechtspositieregeling goedkeurde en herhaalt ook in overleg te zullen gaan met de sector over een nieuwe rechtspositieregeling Zorg. Daarnaast biedt de BBC-boekhouding voldoende flexibiliteit voor welzijnsverenigingen. Met betrekking tot de taxshift stelt de minister dat het fiscale regime dat van toepassing is op de welzijnsvereniging niet tot het Vlaamse, maar tot het federale bevoegdheidssterrein behoort.

Tot slot is de tijd rijp om de organieke bepalingen over de districten onder de loep te nemen. Zeker nu fusiegemeenten almaar meer naar deze optie kijken om een burgernabij bestuur te garanderen na de fusie. De bepalingen over de districten zijn bijna 25 jaar in voege en er kunnen inderdaad vragen worden gesteld over de verplichtingen over bijvoorbeeld het aantal mandatarissen, de vergoeding van mandatarissen en de bevoegdheden. Ook de mogelijkheid om districten terug af te schaffen moet daarbij worden meegenomen. Het is logisch dat een gemeentebestuur dat districten opricht, die ook terug moet kunnen afschaffen als kan worden aangetoond dat de noodzaak wegvalt. Daar is momenteel geen expliciete rechtsgrond voor. De minister verneemt dat de commissie de intentie heeft een verder initiatief hierover te nemen. Hij wacht dat met veel interesse af en zal dan zeker de nodige acties ondernemen.

III. Replieken van de commissieleden

1. Tussenkomst van Kurt De Loor

Wat betreft de mogelijke aanpassing van de gemeenteraadscommissies op basis van gewijzigde meerderheden zegt *Kurt De Loor* dat het inderdaad om een theoretische mogelijkheid gaat, maar dat kan zich effectief voordoen. Het is goed dat daarmee wordt rekening gehouden zodat dit ontwerp van decreet future proof is.

De minister geeft geen voorbeelden van problemen waardoor de Nederlandsclausule nodig blijkt. Uiteraard is het gebruik van het Nederlands belangrijk, maar dat blijft voor de spreker een symboolmaatregel. Dat mag zeker niet worden gebruikt als pestmaatregel. Ook de lokale autonomie is van groot belang en via deze maatregel komt dat onder druk te staan.

Over het ter beschikking stellen en de overdracht van personeel verwijst de minister naar de cao 32bis uit private sector. Maar de minister draait de redenering om. Het wordt niet losgelaten in de cao 32bis omdat het om een Europese richtlijn gaat. Daarom dienen Vooruit, Groen en PVDA een amendement in op artikel 42. Daarin staat de schrapping van de bepaling van minstens een jaar zodat er uniformiteit is in de regelgeving en verwarring wordt vermeden. Uiteraard wordt die rechtspositieregeling best niet in de tijd beperkt om zo de rechten van de medewerkers maximaal mee te kunnen nemen.

De minister aanvaardt de uitgestoken hand van de syndicale organisaties voor de uitwerking van een minimale rechtspositieregeling Zorg. Ook daarvoor dient Vooruit samen met Groen en PVDA een amendement in dat aan artikel 87 een zin "binnen

de grenzen die zijn vastgesteld door de Vlaamse Regering” toevoegt. Zo komt men tegemoet aan de opmerking van de Raad van State.

De digitalisering van de initiatieffase van een volksraadpleging is een goede zaak. De spreker vraagt om ook de mogelijkheden tot digitalisering van de volgende stappen in een volksraadpleging te onderzoeken zodat de toegankelijkheid maximaal wordt gegarandeerd.

De spreker is tevreden dat de oprichting van districten van nabij zal worden bekeken. In 2016 deed de universiteit van Tilburg onderzoek naar het samenwerkingsmodel tussen steden en districten. Het is van belang dat de aanbevelingen die daaruit voortkwamen worden opgevolgd. Het is evenwel jammer dat er niet eerst een evaluatie werd gemaakt over de werking van de districten, voor de mogelijkheid tot onmiddellijke districtvorming bij fuserende gemeenten te voorzien.

De spreker blijft bezorgd over het aantonen van de meerwaarde voor de keuze om samen te werken met een private partner. Dat zal de deur openzetten naar een verregaande privatisering van de sector. De minister verwijst naar het OCMW-decreet uit 2013, maar de minister dient ook de stemuitslag van toen te bekijken. Hoewel de spreker toen deel uitmaakte van de meerderheid, was hij niet opgetogen met dat decreet. Hij zegt nu op dezelfde manier zijn stem uit te brengen en te proberen om zijn partijgenoten te overtuigen om hetzelfde te doen. Vandaag zijn de commerciële spelers actief op de zorgmarkt. Dat maakt de spreker bezorgd en houdt hem alert. De finaliteit van commerciële spelers is winst maken. Die winst moet van ergens komen, namelijk van de bewoners, het personeel of de belastingbetaler, en zal vloeien naar de aandeelhouders in de plaats van naar de zorg.

Een grotere invloed van commerciële spelers zal ook nefast zijn voor de betaalbaarheid van de zorg. Publieke woonzorgcentra drukken de marktprijs. Als het aandeel van de publieke zorgverleners daalt, zal hun invloed op de marktprijs ook verminderen. Vooruit wil maximaal investeren in openbare zorg om verdere commercialisering te verhinderen.

Tot slot licht de spreker nog enkele amendementen toe. Op artikel 42 is er nog een tweede amendement ingediend door Vooruit, Groen en PVDA om het risico op een democratisch deficit, door het ter beschikking stellen van personeel aan verzelfstandigde entiteiten, in te perken. Zo zouden entiteiten die geen activiteiten meer ontplooiën, zelf geen personeel meer verder kunnen overdragen. Zowel de taken als het personeel zouden dan terugkeren naar het moederbestuur, in dit geval het OCMW-bestuur. Dat is goed voor de transparantie. Daarnaast wordt door Vooruit, Groen en PVDA een amendement ingediend op artikel 92 om dat artikel, namelijk het aantonen van de noodzaak van de samenwerking met een private partner te behouden, te schrappen. Dat zal de betaalbaarheid, de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg ten goede komen.

2. Tussenkomen van Lise Vandecasteele

Lise Vandecasteele focust op de verlaging van de drempel om een privaatrechtelijke woonzorgvereniging op te richten omdat ze gelooft in de kracht van de openbare zorg. In landen die verder het pad van de privatisering en commercialisering bewandelen wordt de zorg minder betaalbaar en toegankelijk. Daarom moet de openbare zorg in Vlaanderen worden versterkt om de betaalbaarheid, de toegankelijkheid en de kwaliteit te garanderen.

De verdere privatisering van de openbare zorg brengt veel risico's met zich mee, maar dat geldt evenzeer voor andere sectoren. De spreker citeert Jo Cornu die het volgende zei over de NMBS: "met de privatisering gaan we de winsten privatiseren en de verliezen socialiseren". Ook Piet Vanwambeke zei tijdens de hoorzitting op

10 januari in deze commissie dat de winsten naar de private spelers zullen vloeien en de verliezen naar de openbare besturen.

De minister zegt het aantonen van de noodzaak te schrappen op basis van de resultaten uit een onderzoek besteld door de Vlaamse Regering bij universiteiten van Hasselt en Gent. Dat onderzoek ging over de tendensen tot verzelfstandiging en samenwerking bij de uitvoering van zorgtaken en keek hoe de regelgeving dat kan faciliteren. Er werd niet onderzocht hoe de zorg het beste kan worden georganiseerd. De bevroegde mensen gaven aan dat het moeilijk is om een zorgtaak te privatiseren en die noodzaak aan te tonen. Dat geeft niet weer wat de beste optie is voor de ouderen en dat is ook niet wat het uitgangspunt is van dit ontwerp van decreet. De minister wil de gemeenten meer kansen geven om te privatiseren en zo aan schaalvergroting te doen, zonder te kijken naar waar de zorg nood aan heeft. Het gaat hoofdzakelijk om financiële drijfveren.

Uit de hoorzitting blijkt dat de sector vraagt om de publieke welzijnsverenigingen te versterken onder andere via een aanpassing van de taxshift en een financiële versterking. Men is helemaal geen vragende partij om over te gaan naar woonzorgverenigingen want dat zal leiden tot meer onrust onder het personeel dat zou moeten overstappen naar een privaatrechtelijke entiteit.

De minister geeft toe dat er vzw's zijn die afhangen van grote commerciële spelers. Dat gaat ondertussen over 10 procent van alle woongelegenheden in woonzorgverenigingen. In datzelfde onderzoek leest de spreker de expliciete waarschuwing voor commerciële bedrijven die via wettelijke constructies oneigenlijk in privaatrechtelijke verenigingen willen participeren. De onderzoekers bevelen aan om te onderzoeken in welke mate als non-profit vermomde commerciële spelers actief zijn en of dat een probleem vormt vanuit maatschappelijk oogpunt. De minister geeft aan momenteel niet te zien dat die vzw's participeren in woonzorgverenigingen. Maar er bestaan maar tien woonzorgverenigingen in Vlaanderen. Het is geweten dat er veel geld te verdienen is in de zorgsector. Zo wordt er veel geïnvesteerd in zorgvastgoed en is er de toenemende commercialisering van de sector. Elke partij moet grondig nadenken over de vraag of men de deur wil openen voor commerciële spelers. Misschien moet dat decretaal onmogelijk worden gemaakt. De minister zegt dat de kans bestaat dat commerciële spelers zich inkopen. Dat moet worden verhinderd.

Het klopt niet dat publieke diensten in woonzorgverenigingen een meerderheidsaandeel behouden. In bestaande woonzorgverenigingen hebben openbare besturen vaak een minderheidspositie. Kijk maar naar de Zonnewende in Meulebeke. Daar heeft de publieke dienst 20 procent van de aandelen in handen en de private sector 80 procent. In woonzorgvereniging Blijvelde in Kortemark heeft de publieke dienst 30 procent van de aandelen en de private sector 66 procent. Ook in De Linde in Ronse heeft de publieke dienst 37 procent en de private sector 62 procent van de aandelen. Wat vindt de minister van dit feit? De spreker vindt dat in het ontwerp van decreet moet worden verankerd dat in woonzorgverenigingen de publieke sector een meerderheidsaandeel van 51 procent van de stemrechten moet hebben. PVDA dient hierover samen met Vooruit en Groen een amendement in op artikel 90 om een nieuw artikel 90/1 in te voegen.

De minister stelt verder dat AZG zal onderzoeken of de participerende vzw's een belangeloos doel hebben. Maar via het Regiodecreet wordt het goedkeuringstoezicht afgeschaft en met dit ontwerp van decreet wordt het aantonen van de noodzaak tot samenwerking met een private partner geschrapt. Zo kan de Vlaamse overheid amper nog controle uitoefenen.

De minister zegt dat er al woonzorgverenigingen zijn en dat daar geen commerciële spelers in actief zijn, om daaruit te concluderen dat de kans klein is dat dat in de

toekomst zal gebeuren. In het onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt staat dat men vaststelt dat bij de marktbevraging door lokale besturen ook commerciële groeperingen kandidaturen indienen. Dat bevestigt het beeld van een actief prospecterende commerciële markt die zoekt naar verdere groei-mogelijkheden. De kans is dus reëel dat men zich kan inkopen want niets verhindert hen dat doordat het goedkeuringstoezicht wordt afgebouwd.

3. Tussenkoms van Staf Aerts

Staf Aerts steunt de amendementen zoals ingediend door Vooruit en PVDA omdat uit de hoorzitting van 10 januari blijkt dat openbare zorgverstrekkers meestal goedkopere tarieven hanteren, er minder risico's zijn met de kwaliteit bij openbare zorg en dat de sector geen vragende partij is voor de wijzigingen in het ontwerp van decreet. Zorg voor ouderen is een kerntaak van de overheid en die hoort daar een belangrijke rol in te blijven spelen.

De kennis en het gebruik van het Nederlands zijn belangrijk, maar de spreker ziet geen reden om de Nederlandsclausule op te nemen in het ontwerp van decreet. Hij pleit ervoor de autonomie van de lokale besturen te respecteren. Daarom dient Groen samen met Vooruit en PVDA een amendement in om artikel 9 te schrappen. Verder geeft de Raad van State aan dat dat niet op de juiste plaats in het ontwerp van decreet staat.

Daarnaast dient Groen samen met Vooruit en PVDA enkele amendementen in op artikel 11. Daarin stelt men voor om de rangorde van de schepenen zoals bepaald in het huishoudelijk reglement te schrappen zodat dat kan worden overgelaten aan de wijsheid van de gemeenteraad. Dat is namelijk niet zinvol en zette in Heist-op-den-Berg een carrousel in gang waarbij schepenen ontslag moesten nemen zodat de juiste persoon eerste schepen kon worden. Dergelijke situaties zijn zo uitzonderlijk dat het geen zin heeft om dat standaard op te nemen in de huishoudelijke reglementen van alle lokale besturen. Men laat dat beter over aan de wijsheid van de desbetreffende gemeenteraad.

Over de rechtspositieregeling Zorg zegt de minister bereid te zijn om dat te onderzoeken als de sector daarvoor vragende partij is. Tijdens de hoorzitting van 10 januari stelde de sector een heel duidelijk de vraag om daarmee aan de slag te gaan.

Wat betreft het BBC-systeem is ondertussen al gebleken dat dat systeem ook niet voor alle lokale besturen even transparant is. Het is tijd om te bekijken hoe dat op maat kan worden afgestemd op alle organen die bij de lokale besturen behoren. De minister haalt aan dat de BBC een goede basis vormt voor een analytische boekhouding. Toch wijst Piet Vanwambeke erop dat dit systeem niet werkbaar is. Dat systeem kan worden herwerkt zonder de doelstellingen en de bijhorende rapportage overboord te gooien.

4. Tussenkoms van Yves Buysse

Yves Buysse zegt dat het overgrote deel van de artikelen uit het ontwerp van decreet zullen worden goedgekeurd omdat het veelal gaat om technische aanpassingen. Soms worden zaken geregeld die bijna nooit zullen voorkomen, zoals bijvoorbeeld de situatie waarbij de twee populairste kandidaten op de lijst die de burgemeester zal leveren na de gemeenteraadsverkiezingen exact evenveel stemmen halen. Nu wordt de plaats op de lijst opnieuw belangrijk, wat de participatie in de hand werkt. De minister kon evengoed de anciënniteit van de raadsleden als criterium hanteren. Het is ook goed dat de initiatieffase van een referendum wordt gedigitaliseerd en dat de Nederlandsclausule wordt opgenomen als subsidievoorwaarde. De spreker was verwonderd dat de VVSG tijdens de hoorzitting van 10 januari 2023 bij dat laatste kanttekeningen plaatste.

Er zijn twee artikelen over de fusies en districten voorzien. Een aantal gemeenten houdt de boot af om te fuseren met een grote stad, maar zou zich alleen maar willen engageren als men zeker is dat er ook samen met de fusie een districtswerking kan worden opgestart. Men wil dus een groter geheel maken om de bestuurskracht te vergroten en tegelijk enkele bevoegdheden aan een lager niveau over te laten. Het gevolg is dat deze nieuwe schaal zal moeten worden bevolkt met extra verkozen raadsleden, boven op de extra schepenen die men krijgt door de fusie. Dat zal vooral de grootsteden ten goede komen. Ze gebruiken fusies om financiële redenen. Is er geen bovengrens bereikt als er bij een fusie nood is aan districten?

Het ontwerp van decreet maakt het mogelijk om een zittende voorzitter van de gemeenteraad te vervangen via het aannemen van een motie van wantrouwen. Zo wordt de goede werking van de gemeenteraad verzekerd, aldus de minister. De spreker kan zich inbeelden dat sommige gemeenteraadsvoorzitters hun rol niet naar behoren spelen, maar twijfelt of dit ontwerp van decreet het doel zal bereiken. Aanvankelijk werd gezegd dat de voorzitter van de gemeenteraad boven de partijen moet staan. De spreker vreest dat deze regeling zal worden gebruikt in het spel van nieuwe meerderheden. Nergens staat vermeld dat er een motivatie moet worden voorzien.

De spreker gaat over naar het aantonen van de meerwaarde in de plaats van de noodzaak om samen te werken met een private partner. Als men de zorg en het belang van de patiënt als criteria neemt, dan lijkt deze aanpassing een stap in de goede richting. Maar men mag niet naïef zijn en men moet zich blijven hoeden voor eventuele misbruiken van het systeem waarbij private vzw's wel degelijk winst nastreven. De spreker is ook gevoelig voor het argument van de verminderde transparantie en de democratische controle. Dat zijn zaken waarmee publieke overheden en hun vertegenwoordigers rekening moeten houden. Daarom is het nuttig dat lokale overheden kunnen rekenen op deskundige ondersteuning vanuit ABB, als zij overwegen om een dergelijke samenwerking aan te gaan. Nu komt de financiële adviseur van de gemeente vaak tegenover een leger aan advocaten te staan.

Uit de hoorzitting blijkt dat nog enkele stappen ontbreken. De werkgevers en werknemers pleiten samen voor een rechtspositieregeling Zorg. Maar de minister zegt zijn rol daarin te willen opnemen. De vertegenwoordigers van de werkgevers gaven tijdens de hoorzitting aan zich ernstig te storen aan het BBC-systeem. Daarom is het onbegrijpelijk dat de minister daar weinig oor naar heeft.

Wat betreft de verplichte verzekering voor de bestuurdersaansprakelijkheid waarschuwt de spreker voor het risico op een dubbele verzekering. Hoe zal dat worden vermeden?

5. Tussenkoms van Brecht Warnez

Brecht Warnez vraagt of het klopt dat de minister met dit ontwerp van decreet bij het overdragen van personeel meer bescherming wil bieden dan vandaag is voorzien in de cao 32bis.

6. Tussenkoms van Tom Ongena

Tom Ongena zegt dat er een amendement wordt ingediend op artikel 55 waardoor ook de financieel directeur bij een authentieke akte over onroerende verrichtingen van de gemeente, de bevoegdheid tot het ondertekenen van die akte kan verlenen aan een medewerker van een notariskantoor. In het verleden werd dat al geregeld voor de algemeen directeur en de voorzitter van de gemeenteraad.

Daarnaast worden drie amendementen ingediend, namelijk voor de invoering van de nieuwe artikelen 65/1, 75/1 en 104/1. Voor de uittredingsvergoeding van

mandatarissen moet er altijd een volledig jaar worden aangetoond. Doordat de installatievergadering van de gemeenteraad wordt vervroegd naar begin december wordt dat jaar niet gehaald en zouden mandatarissen hun rechten verliezen. Zo wordt dat opgelost.

Verder is er een amendement ingediend op artikel 79. Dat biedt opdrachthoudende verenigingen meer zekerheden bij herstructurerings. Het te wijzigen artikel 422 in het decreet Lokaal Bestuur werd al gewijzigd door het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie. Om te vermijden dat er verwarring ontstaat over in welke versie van artikel 422 van het DLB de wijziging moet worden doorgevoerd, wordt de wetshistoriek in artikel 79 van het ontwerp van decreet alsnog vermeld.

Op artikel 82 wordt een amendement ingediend. Het te wijzigen artikel 448 in het decreet Lokaal Bestuur werd al gewijzigd door het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie. Om te vermijden dat er verwarring ontstaat over in welke versie van artikel 448 van het DLB de wijziging moet worden doorgevoerd, wordt de wetshistoriek in artikel 82 van het ontwerp van decreet alsnog vermeld.

Op artikel 92 wordt een amendement ingediend. Voorliggend amendement betreft een technische rechtzetting. De wijziging heeft betrekking op artikel 514, §2, eerste lid, 1, van het decreet Lokaal Bestuur. Daarom worden de woorden "eerste lid" toegevoegd.

IV. Bijkomende antwoorden van de minister

Minister *Bart Somers* zegt dat er een voorbeeld is van het gebruik van de Nederlandsclausule, namelijk de stad Antwerpen waar Vooruit in de meerderheid zetelt. Daar wordt het toegepast op alle subsidiereglementen. Ook de voorzitter van Vooruit geeft aan dat het gebruik van het Nederlands heel belangrijk is.

De minister zal de digitaliseringsmogelijkheden verder opvolgen.

Wat betreft de rechtspositieregeling Zorg neemt de minister de handschoen op en zal daarover in gesprek gaan met de sector. Dat moet niet worden ingeschreven in het ontwerp van decreet.

Het debat over de districten kan belangrijk zijn. De minister nodigt de commissie uit om na te denken hoe dat systeem kan worden gemoderniseerd. De minister is ervan overtuigd dat Vlaanderen moet evolueren naar minder gemeenten, dat dat niet kan op basis van vrijwilligheid en dat dat niet op de lange baan kan worden geschoven. Dan stelt zich de vraag over het organiseren van nabijheid. Dat kan op verschillende manieren. Districtvorming is een model uit het verleden dat vatbaar is voor verbetering. Als er in deze commissie een methode kan worden gevonden die de nabijheid kan organiseren binnen grotere gemeenten, dan is de minister daar vragende partij voor.

Binnen het huidige kader kan al veel worden gedaan. Men kan bijvoorbeeld in elke deelgemeente van Mechelen een verkiezing organiseren. Men roept de burgers op om zich kandidaat te stellen en men maakt een lijst op met alle kandidaten. Men nodigt alle burgers uit om hun stem uit te brengen. De tien personen met de meeste stemmen vormen een dorpsraad. In de gemeenteraad van Mechelen kan een subsidiereglement worden gestemd waardoor elke dorpsraad jaarlijks een budget krijgt. Het college van burgemeester en schepenen kan beslissen dat het zich in bepaalde domeinen gebonden acht door de adviezen van de dorpsraden en dat een deel van de ambtenaren kan worden aangestuurd door de dorpsraad. Zo kan

een ad-hocorganisatie worden gebouwd op basis van nabijheid zonder de regels te overtreden. Alleen is dat geen sterk onderbouwd systeem. Er moet dus worden nagedacht over hoe op een moderne en flexibele manier nabijheid kan worden georganiseerd.

Vandaag kunnen kleindochterconstructies decretaal niet. Als een activiteit ophoudt, gaat de erkenning en het personeel terug naar het moederbestuur.

Theoretisch zijn er vier modellen denkbaar in het zorglandschap: er is het volledig publieke openbaar model, een volledig privaat model, de overheid kan samenwerken met private spelers in een gemeenschappelijke structuur en de overheid kan samenwerken met een echte non-profitorganisatie. Onderling kan men van mening verschillen over welke modellen een meerwaarde kunnen hebben. Maar vandaag is het model waarbij de overheid samenwerkt met private spelers in een gemeenschappelijke structuur uitgesloten, ook al gaat het om een als vzw vermomde private speler. Een woonzorgvereniging kan niet bestaan uit een publieke en 'for profit'-speler. Momenteel zijn er negen woonzorgverenigingen waarin de publieke sector samenwerkt met de non-profitsector. Een daarvan bevindt zich in Zelzate. Daar vormen PVDA en Vooruit samen een meerderheid. Het lokale bestuur kan dat ontbinden, afschaffen of terugnemen. Er is onderzocht of er bij die negen woonzorgverenigingen vermomde vzw's zitten en het antwoord is neen. Dit ontwerp van decreet zorgt dat dat zo blijft. Dat wordt gegarandeerd doordat voorafgaand aan de beslissing om samen te werken een niet-bindend advies nodig is van ABB. In dat advies zal onder meer het resultaat van een grondig onderzoek staan of de non-profitpartner effectief geen winstoogmerk heeft. Als een lokaal bestuur alsnog zou beslissen om met zo'n partner in zee te gaan, dan is er klachtentoezicht mogelijk. De minister vindt een klachtentoezicht een sterker instrument dan een goedkeuringstoezicht want dat laatste is een toezicht in bulk, terwijl een klacht gericht is. Door het indienen van een klacht kan de aandacht worden gefocust. Dan moet de zaak worden onderzocht en kan er worden vernietigd als men buiten het decretale kader treedt. Als men niet akkoord is, kan men naar een rechtbank of de Raad van State stappen. Het klopt dat een openbaar bestuur een minderheidsaandeel kan hebben, maar ook in zo'n situaties zijn er garanties. Beslissingen over bijvoorbeeld de vaststelling van de criteria van het opnamebeleid of de bepaling van de ligdagprijs zijn alleen maar geldig als twee derde van de deelgenoten aanwezig zijn, waaronder alle deelnemende OCMW's. De besluiten moeten worden genomen met een meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen. Er zijn nog andere waarborgen naar de democratische controle, de prijszetting, het opnamebeleid enzovoort. Telkens is er de mogelijkheid tot het indienen van een klacht bij ABB.

De minister is ervan overtuigd dat de profitsector haar nut heeft en ontkent niet dat private spelers op een assertieve wijze inspanningen leveren om in samenwerkingsverbanden te stappen samen met de publieke sector. Maar dit ontwerp van decreet verhindert die samenwerking en de waarborgen blijven overeind. Er kan alleen maar worden samengewerkt met de non-profit zonder winstbejag. Als er wordt gesteld dat ook dat een brug te ver is, dan moet die samenwerking onder andere in Zelzate worden stopgezet. Maar daar is men niet tegen. Gelukkig zijn er nog non-profitorganisaties die willen instappen in de zorgsector.

Over de volgorde van de schepenen zegt de minister dat het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering heeft overtuigd. Er moet een openheid zijn vanuit de Vlaamse Regering om te luisteren naar goede argumenten. Dat is hier het geval en dus is de minister bereid zich daarnaar te schikken.

Het BBC-systeem heeft zijn voordelen en is tegelijk complex. Maar vanuit een democratische verankering is het heel belangrijk dat lokale instellingen met dezelfde spelregels werken. Anders wordt het onmogelijk om een transparant overzicht te

hebben over de financiële stromen. Er is beslist om de BBC-regels te evalueren en aan te passen. Dat zal nog tijdens deze zittingsperiode gebeuren. Er wordt gekeken naar hoe de leesbaarheid en de ontsluiting van de informatie kan worden verbeterd om zo de transparantie en de democratische controle te versterken. Op het BBC-forum zijn ook financieel directeurs uit de welzijnssector aanwezig. De signalen daar zijn genuanceerder.

Wat betreft de voorzitter van de gemeenteraad, vindt de minister dat een voorzitter van een verkozen orgaan dat orgaan vertegenwoordigt. Dat is geen mandaat dat iemand krijgt en waarop niet kan worden ingegrepen door de gemeenteraad. Als een voorzitter slecht functioneert, dan moet een gemeenteraad kunnen ingrijpen en de betrokkene vervangen. Dat is evenwel verbonden aan regels. Zo kan dat niet worden gedaan tijdens het eerste jaar evenals tijdens het jaar van de verkiezingen en het mag maar eenmaal per jaar gebeuren. Een gemeenteraad die dat vaak doet, ondergraaft de eigen geloofwaardigheid.

ABB levert nu al behoorlijk werk in het ondersteunen van lokale besturen bij de opstart van eventuele samenwerkingsverbanden met non-profitactoren, maar de minister is bereid om met ABB te kijken hoe de ondersteuning verder op punt kan worden gesteld. Misschien kan men een poule van deskundigen aanreiken waarbij lokale besturen advies kan inwinnen. Er mag inderdaad geen machtsonevenwicht zijn op het vlak van kennis.

Uiteraard moet een dubbele verzekering voor de bestuurdersaansprakelijkheid worden vermeden. Hier geldt het als terugvalpositie als een vzw dat niet zelf voorziet voor de gemeenteraadsleden. De gemeenteraad is verplicht om dat te doen als er geen verzekering is afgesloten. Een gemeente wil niet dubbel verzekeren omdat dat weggesmeten geld is, en dus zal die nagaan of de persoon al verzekerd is. Als blijkt dat de persoon niet verzekerd is, dan is het aan de gemeente om in gesprek te gaan met die vzw om die te wijzen op de deontologische plicht om zo'n verzekering af te sluiten. Er zijn dus genoeg garanties om dubbele verzekeringen te vermijden.

De minister bevestigt dat dit ontwerp van decreet verder gaat dan de cao 32bis. Men vertaalt correcter wat de Europese richtlijn zegt en reikt zo een hogere bescherming aan dan de cao 32bis. Het spreekt voor zich dat de cao 32bis de Europese richtlijn niet ongedaan kan maken.

V. Artikelsgewijze bespreking

Amendement nr. 1 tot en met 20 zijn opgenomen in *Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1466/2, 4 en 5.

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 2 en 3

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 4

Artikel 4 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 5

Artikel 5 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 6

Amendement nr. 17, voorgesteld door Brecht Warnez, Paul Van Miert, Tom Ongena, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, tussen het woord "collectieve" en het woord "constructieve" telkens de woorden "of een individuele" in te voegen.

Amendement nr. 17 wordt aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 6 wordt aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 7 en 8

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 9

Amendement nr. 8, voorgesteld door Staf Aerts, Lise Vandecasteele en Kurt De Loor, strekt ertoe punt 4° schrappen.

Amendement nr. 8 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 9 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2.

Artikel 10

Artikel 10 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

Artikel 11

Amendement, nr. 18, voorgesteld door Brecht Warnez, Paul Van Miert, Tom Ongena, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in punt 1° de zinsnede " , op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement," te schrappen.

Amendement nr. 18 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 19, voorgesteld door Brecht Warnez, Paul Van Miert, Tom Ongena, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe in punt 2° de woorden "op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement" te schrappen.

Amendement nr. 19 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Amendement nr. 9, voorgesteld door Staf Aerts, Lise Vandecasteele en Kurt De Loor strekt ertoe in punt 1° de zinsnede " , op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement," te schrappen.

Amendement nr. 9 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 4.

Amendement nr. 10, voorgesteld door Staf Aerts, Lise Vandecasteele en Kurt De Loor, strekt ertoe in punt 2° de woorden "op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement" te schrappen.

Amendement nr. 10 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 4.

Het aldus geamendeerde artikel 11 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 12 tot en met 18

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 19 en 20

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 21 tot en met 41

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 42

Amendement nr. 11, voorgesteld door Kurt De Loor, Lise Vandecasteele en Staf Aerts, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, §1, eerste lid, 6°, de woorden "voor minstens een jaar" te schrappen.

Amendement nr. 11 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendement nr. 12, voorgesteld door Kurt De Loor, Lise Vandecasteele en Staf Aerts, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, §2, eerste lid, op de derde regel de zinsnede "de overheden, vermeld in paragraaf 1," te vervangen door de zinsnede "een gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient,".

Amendement nr. 12 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Amendement nr. 13, voorgesteld door Kurt De Loor, Lise Vandecasteele en Staf Aerts, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, §2, eerste lid, 7°, de woorden "voor minstens een jaar" te schrappen.

Amendement nr. 13 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Artikel 42 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Artikel 43 tot en met 45

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 46 tot en met 48

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 49 en 50

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3.

Artikel 51 tot en met 55

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 55/1 (nieuw) (vernummerd artikel 56)

Amendement nr. 20, voorgesteld door Tom Ongena, Paul Van Miert, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 55/1 in te voegen. Het amendement heeft tot doel de mogelijkheid te creëren voor de financieel directeurs om de bevoegdheid tot het ondertekenen van een akte over te dragen aan een medewerker van een notariskantoor.

Amendement nr. 20 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 56 (vernummerd artikel 57)

Artikel 56 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 57 (vernummerd artikel 58)

Artikel 57 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 58 (vernummerd artikel 59)

Artikel 58 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 59 tot en met 65 (vernummerd artikel 60 tot en met 66)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 65/1 (nieuw) (vernummerd artikel 67)

Amendement nr. 1, voorgesteld door Tom Ongena, Paul Van Miert, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel

65/1 in te voegen. Het amendement streeft ernaar dat bij het bepalen van het einde van de eerste bestuursperiode van een nieuwe gemeente – dat is de gemeente ontstaan na samenvoeging – rekening wordt gehouden met de vervroegde installatie van de gemeenteraad in december van het verkiezingsjaar.

Amendement nr. 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 66 en 67 (vernummerd artikel 68 en 69)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 68 en 69 (vernummerd artikel 70 en 71)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

Artikel 70 (vernummerd artikel 72)

Artikel 70 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3.

Artikel 71 tot en met 75 (vernummerd artikel 73 tot en met 77)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 75/1 (nieuw) (vernummerd artikel 78)

Amendement nr. 2, voorgesteld door Tom Ongena, Paul Van Miert, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel 65/1 in te voegen. Het amendement streeft ernaar dat prestaties in het laatste jaar van de eerste bestuursperiode van een nieuwe gemeente geleverd van januari tot en met november, volstaan om aanspraak te maken op een maand uittredingsvergoeding.

Amendement nr. 2 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 76 tot en met 78 (vernummerd artikel 79 tot en met 81)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 79 (vernummerd artikel 82)

Amendement nr. 3, voorgesteld door Tom Ongena, Kris Van Dijck, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Paul Van Miert, strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 79/1 (nieuw) (vernummerd artikel 83)

Amendement nr. 4, voorgesteld door Tom Ongena, Paul Van Miert, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Kris Van Dijck, strekt ertoe een nieuw artikel

65/1 in te voegen. Het amendement moet dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen in de mogelijkheid stellen om, als zij herstructurerings doorvoeren, tegelijkertijd te beslissen om de duur van de vereniging te verlengen.

Amendement nr. 4 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 80 (vernummerd artikel 84)

Artikel 80 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Artikel 81 (vernummerd artikel 85)

Artikel 81 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 82 (vernummerd artikel 86)

Amendement nr. 5, voorgesteld door Tom Ongena, Kris Van Dijck, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Paul Van Miert, strekt ertoe dit artikel te vervangen.

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 83 en 84 (vernummerd artikel 87 en 88)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 85 (vernummerd artikel 89)

Artikel 85 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3.

Artikel 86 (vernummerd artikel 90)

Artikel 86 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 87 (vernummerd artikel 91)

Amendement nr. 14, voorgesteld door Kurt De Loor, Lise Vandecasteele en Staf Aerts, strekt ertoe in de voorgestelde tekst, op de eerste regel, tussen het woord "stelt" en de woorden "de rechtspositieregeling" de zinsnede ", binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaams Regering," in te voegen.

Amendement nr. 14 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Artikel 87 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3.

Artikel 88 tot en met 90 (vernummerd artikel 92 tot en met 94)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 90/1 (nieuw)

Amendement nr. 15, voorgesteld door Lise Vandecasteele, Kurt De Loor en Staf Aerts, strekt ertoe een nieuw artikel 90/1 in te voegen. Het amendement zorgt ervoor dat de publieke rechtspersonen altijd de controle en beslissende invloed hebben in zowel de vereniging voor sociale dienstverlening of vennootschap voor sociale dienstverlening als in de woonzorgvereniging of de woonzorgvennootschap. In de huidige stand van de regelgeving is het namelijk zo dat als de inbreng van de privaatrechtelijke rechtspersonen meer dan de helft van de totale inbreng bedraagt, de privaatrechtelijke rechtspersonen over de meerderheid beschikken in de verschillende bestuurs- en beheersorganen, wat niet de bedoeling is.

Amendement nr. 15 wordt zonder opmerkingen verworpen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Artikel 91 (vernummerd artikel 95)

Artikel 91 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 92 (vernummerd artikel 96)

Amendement nr. 16, voorgesteld door Kurt De Loor, Lise Vandecasteele en Staf Aerts, strekt ertoe artikel 92 te schrappen.

Amendement nr. 16 wordt zonder opmerkingen verworpen met 10 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 6, voorgesteld door Tom Ongena, Kris Van Dijck, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Paul Van Miert, strekt ertoe artikel 92 te vervangen.

Amendement nr. 6 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 93 tot en met 104 (vernummerd artikel 97 tot en met 108)

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 104/1 (nieuw) (vernummerd artikel 109)

Amendement nr. 7, voorgesteld door Tom Ongena, Kris Van Dijck, Brecht Warnez, Nadia Sminate, Katrien Partyka en Paul Van Miert, strekt ertoe een nieuw artikel 104/1 in te voegen. Dit amendement strekt ertoe dat de vervroeging van de installatievergaderingen van de bestuursorganen omwille van de lokale verkiezingen in 2024 geen impact heeft op de berekening van de uittredingsvergoeding voor lokale mandatarissen.

Amendement nr. 7 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 105 (vernummerd artikel 110)

Artikel 105 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

VI. Eindstemming

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

Kris VAN DIJCK,
voorzitter

Brecht WARNEZ,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AZG	agentschap Zorg en Gezondheid
BBC	beleids- en beheerscyclus
BCSD	bijzonder comité voor de sociale dienst
BVR	besluit van de Vlaamse Regering
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
DLB	decreet over het lokaal bestuur
EG	Europese Gemeenschap
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OVSG	Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten
UGent	Universiteit Gent
Vlofin	Vlaamse Financieel Directeurs
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WGV	Werkgroep Gemengde Verdragen
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 2. In artikel 4, §3, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het woord "januari" en de zinsnede ", bekendgemaakt" worden de woorden "van het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden" ingevoegd;
- 2° de zinsnede "vanaf 1 januari" wordt vervangen door de zinsnede "vanaf 1 december".

Art. 3. In artikel 6, §3, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De voorzitter van de installatievergadering legt, als die herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid, of, als de voorzitter van de installatievergadering zelf het oudste raadslid is, in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid."

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7/1. §1. De gemeenteraad kan een constructieve motie van wantrouwen aannemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

§2. De constructieve motie van wantrouwen voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze is ondertekend door de meerderheid van de raadsleden;
- 2° ze is ondertekend door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Als een fractie slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van een van hen;
- 3° ze draagt voor de voorzitter van de gemeenteraad een kandidaat-opvolger voor;
- 4° er is een ontvankelijke akte van voordracht bijgevoegd als vermeld in artikel 7, §1 en §2. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, wordt, in afwijking van artikel 7, de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter ondertekend door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deel uitmaken van de fractie van de kandidaat-voorzitter. Als de fractie van de kandidaat-voorzitter slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
- 5° ze is uiterlijk acht dagen voor de gemeenteraadszitting aan de algemeen directeur bezorgd.

Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten, vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet bij spoedeisendheid in bespreking worden gebracht als vermeld in artikel 23.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet worden ingediend op de volgende momenten:

- 1° in de periode van één jaar na de installatie van de gemeenteraad;
- 2° in de periode van twaalf maanden voor de dag van de verkiezingen voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraden;
- 3° als er tegen de voorzitter een constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, voor een termijn van één jaar vervallen is.

De algemeen directeur bezorgt de constructieve motie van wantrouwen met de bijgevoegde akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de gemeenteraad. De voorzitter van de gemeenteraad agendeert de akte op de eerstvolgende vergadering.

§3. De gemeenteraad beoordeelt op de eerstvolgende vergadering na het indienen van de motie van wantrouwen bij stemming of de motie voldoet aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 2. Als de gemeenteraad vaststelt dat niet aan de voorwaarden is voldaan, verklaart hij de motie zonder voorwerp. Als de motie ontvankelijk is verklaard, stemt de gemeenteraad over de aanneming van de motie van wantrouwen.

§4. Als de gemeenteraad de constructieve motie van wantrouwen aanneemt, is de voorzitter ontslagen. De voorgedragen kandidaat-voorzitter wordt verkozen verklaard.”

Art. 5. In artikel 17, §5, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden de woorden “deze paragraaf” vervangen door de woorden “het eerste lid”;
- 2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De gemeente sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

- 1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van gemeenteraadsleden bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;
- 2° een verzekering voor ongevallen die de gemeenteraadsleden overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.”

Art. 6. In artikel 37, §3, van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het tweede lid worden de commissies opnieuw samengesteld na de aanneming van een collectieve of een individuele constructieve motie van wantrouwen als door de aanneming van de collectieve of een individuele constructieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.”

Art. 7. In artikel 38, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt punt 9° opgeheven.

Art. 8. Aan artikel 40, §1, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede „, §1 en §2” toegevoegd.

Art. 9. In artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het derde lid wordt de zinsnede “de bevoegdheid tot het bepalen van vrijstellingen en verminderingen, of elke andere vorm van differentiëring met lagere tarieven” vervangen door de woorden “de bevoegdheid tot het bepalen van elke vorm van differentiëring van de tarieven”;
- 2° in het derde lid, 1°, wordt de zinsnede “een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat vrijstellingen, verminderingen of differentiëring met lagere tarieven vaststelt” vervangen door de woorden “een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat een differentiëring van tarieven vaststelt”;
- 3° in het derde lid, 3°, worden de woorden “vrijstellingen of verminderingen” vervangen door het woord “differentiëring”;
- 4° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het geval, vermeld in het tweede lid, 23°, bepalen de subsidiereglementen en de beslissingen tot toekenning van nominatieve subsidies steeds als een van de subsidievoorwaarden dat de gesubsidieerde zich engageert om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten.”.

Art. 10. In artikel 42, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede „, § 1 en § 2” opgeheven.

Art. 11. In artikel 43, §4, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de zinsnede “benoeming in.” en de woorden “De schepen” wordt de zin “De gemeenteraad kan in elk geval de rangorde van de schepenen wijzigen.” ingevoegd;
- 2° na de woorden “de laatste schepen in rang” wordt de zinsnede „, tenzij de gemeenteraad de rangorde van die schepen wijzigt.” ingevoegd.

Art. 12. In artikel 44, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “burgemeester” wordt vervangen door de woorden “voorzitter van de gemeenteraad”;
- 2° de volgende zin wordt toegevoegd: “Als de voorzitter van de gemeenteraad zelf verkozen is als schepen, legt hij de eed als schepen af in handen van het oudste gemeenteraadslid.”.

Art. 13. In artikel 46 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd dat luidt als volgt:

“Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten, vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.”;

2° in paragraaf 5 worden de woorden “en aan de provinciegouverneur” toegevoegd.

Art. 14. Aan artikel 47 van hetzelfde decreet worden een punt 8° en 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

“8° de schepen die als gemeenteraadslid geschorst is op grond van artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;

9° de schepen die het mandaat uitoefent van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement als de schepen daar schriftelijk om verzoekt. In voorkomend geval geldt de verhindering zolang de schepen dat mandaat als voorzitter uitoefent.”.

Art. 15. In artikel 49, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “beslist de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, of het opengevallen schepenmandaat wordt ingevuld” vervangen door de zinsnede “kan de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Deze mogelijkheid bestaat niet als er in de akte van voordracht een opvolger is vermeld overeenkomstig artikel 43 en de opvolger geïnstalleerd wordt”;

2° aan het eerste lid worden de volgende zinnen toegevoegd: “De voorzitter van de gemeenteraad gaat de ontvankelijkheid na van de akte van voordracht op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte geagendeerd is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard.”;

3° in het tweede lid worden de zinnen “De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad.” opgeheven.

Art. 16. In artikel 58, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de zinsnede “benoemd tot burgemeester.” en de woorden “Tot de eerstvolgende vernieuwing” de zin “Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de aangewezen burgemeester.” ingevoegd;

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In het geval van verkiezing zonder stemming, is de hoogst gerangschikte kandidaat op de lijst met het hoogste aantal zetels de aangewezen burgemeester.”;

3° in het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, wordt het woord “tweede” vervangen door het woord “derde” en wordt het woord “vierde” vervangen door het woord “vijfde”.

Art. 17. In artikel 62 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het zesde lid vervangen door wat volgt:

“De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau houdt van rechtswege de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing in als burgemeester.”.

Art. 18. In artikel 69 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat als voorzitter van de gemeenteraad houden van rechtswege het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn in.”.

Art. 19. In artikel 77, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en op het inwendige bestuur ervan.” vervangen door de zinsnede “, de retributies en het inwendige bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.”.

Art. 20. In artikel 78, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 17°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/1 het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan, inclusief verminderingen en vrijstellingen;”.

Art. 21. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de zinsnede “45, 47 en 48” en de woorden “zijn van toepassing” de zinsnede “, eerste lid,” ingevoegd;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 48, tweede lid, is van toepassing op de leden van het vast bureau, met dien verstande dat “schepenen” wordt gelezen als “lid van het vast bureau”.”.

Art. 22. Artikel 81 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 81. De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als burgemeester houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau in.

De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als schepen houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als lid van het vast bureau in.”.

Art. 23. In artikel 88 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede „ eerste en tweede lid” opgeheven.

Art. 24. In artikel 95, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de woorden “In dat geval is” vervangen door de zinsnede “De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn gaat na of de voordrachtsakte ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in artikel 92, derde tot en met zevende lid. In voorkomend geval wordt”.

Art. 25. In artikel 106, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord “voorzitterschap” en het woord “waargenomen” de zinsnede „, behalve in geval van ontslag dat niet het gevolg is van een onverenigbaarheid,” ingevoegd.

Art. 26. Aan artikel 110, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° “acht dagen” als vermeld in artikel 32, tweede lid, als “drie dagen”.”.

Art. 27. In artikel 122, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “en met dien verstande dat de districtsschepenen de eed afleggen in handen van de voorzitter van de districtsraad” opgeheven.

Art. 28. In artikel 123, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt tussen de zinsnede “wordt de verkozene voor de districtsraad van die lijst met het hoogste aantal naamstemmen districtsburgemeester.” en de woorden “Tot de eerstvolgende vernieuwing” de zin “Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de districtsburgemeester.” ingevoegd.

Art. 29. In artikel 124/1, §5, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 16 juli 2021, worden de woorden “Vlaamse Regering” vervangen door het woord “gemeenteraad”.

Art. 30. In artikel 126, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede ““de leden van de districtsraad”,” en de zinsnede ““de gemeenteraad”” de zinsnede ““de kandidaat-gemeenteraadsleden” wordt gelezen als “de kandidaat-leden van de districtsraad”,” ingevoegd.

Art. 31. Aan artikel 130 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid wordt geheim gestemd over het voorafgaande advies van het districtscollege, vermeld in artikel 125, §3, 4°.”.

Art. 32. In artikel 141 van hetzelfde decreet worden de woorden “de gemeentebegroting” vervangen door de woorden “het meerjarenplan of de aanpassing ervan”.

Art. 33. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "artikel 249, § 3, artikel 256 en 264, tweede lid," vervangen door de zinsnede "artikel 249, §3 en §4, artikel 256, artikel 264, tweede lid, en artikel 274,";

2° aan het eerste lid wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° "gemeenteraadsverkiezingen" als "districtsraadsverkiezingen.";

3° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is artikel 254 niet van toepassing gedurende de eerste bestuursperiode van een nieuw opgericht district. Voor het einde van het eerste kwartaal van de eerste bestuursperiode wordt een eenjarig meerjarenplan vastgesteld voor het eerste jaar van die bestuursperiode. Voor het einde van het jaar dat volgt op de districtsraadsverkiezingen wordt een meerjarenplan vastgesteld dat start in het tweede jaar dat volgt op de districtsraadsverkiezingen en afloopt op het einde van het jaar na het jaar van de daaropvolgende districtsraadsverkiezingen. Elk van die meerjarenplannen bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een toelichting die conform artikel 255 zijn opgemaakt.";

4° tussen het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, en het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt een vierde lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De districtsraad stemt telkens over het geheel van het beleidsrapport. In afwijking daarvan kan elk raadslid de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen die hij aanwijst. In dat geval mag de districtsraad pas over het geheel van het beleidsrapport stemmen na de afzonderlijke stemming. Als die afzonderlijke stemming tot gevolg heeft dat het ontwerp van beleidsrapport moet worden gewijzigd, wordt de stemming over het geheel verdaagd tot een volgende vergadering van de raad.";

5° in het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, worden de woorden "en het tweede" vervangen door de woorden "tot en met het derde".

Art. 34. In artikel 148, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", de schepenen en de voorzitter van het vast bureau" vervangen door de woorden "en de schepenen".

Art. 35. In artikel 150, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeenteraad, op verzoek van de burgemeester of de betrokken schepenen, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeente, op voorwaarde dat de burgemeester of de betrokken schepenen daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.";

- 2° in het tweede lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de raad voor maatschappelijk welzijn, op verzoek van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, § 1, derde lid, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, op voorwaarde dat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, §1, derde lid, daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan."

Art. 36. In artikel 159 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

- 1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau of het lid van het vast bureau, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;
- 2° een verzekering voor ongevallen van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau, het lid van het vast bureau of de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die zich voordoen bij de normale uitoefening van hun mandaat."

Art. 37. Artikel 160 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 160. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over de mandatarissen van het lokaal bestuur. De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot die gegevens verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel de transparantie en de toegankelijkheid voor het publiek met betrekking tot de besturen en organisaties waarin de mandatarissen actief zijn, te bevorderen en de democratische controle te faciliteren.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is die verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De databank, vermeld in het tweede lid, bevat de volgende gegevens van de mandatarissen: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, het geslacht, de geboortedatum, de naam van de lijst waarop ze als raadslid zijn verkozen, de naam van de fractie waartoe ze behoren of, in voorkomend geval, de melding dat ze als onafhankelijke zetelen, alsook, in voorkomend geval, de bevoegdheden die ze toegewezen krijgen, en de begin- en einddatum van hun mandaat. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door het lokaal bestuur waarbij de mandataris actief is. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens van de mandatarissen, vermeld in het vijfde lid, worden met uitzondering van het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum publiek toegankelijk gemaakt door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen.

De gegevens, vermeld in het vijfde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.”.

Art. 38. Artikel 165 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 177, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“Dat debiteurenbeheer kan plaatsvinden rekening houdend met onder meer de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid.”.

Art. 40. In artikel 183, §2, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “of het bijzonder comité voor de sociale dienst” en de zinsnede “, of namens de voorzitter” de woorden “of zijn subcomités” ingevoegd.

Art. 41. In artikel 185 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, 6°, wordt de zinsnede “de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen,” vervangen door de zinsnede “het Wetboek van vennootschappen en verenigingen,”;

2° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° de woonmaatschappij, vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.”;

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 42. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 185/1. §1. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen een gemeente, het autonoom gemeentebedrijf van die gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, een publiekrechtelijke vereniging van dat openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin een van de

voormelde besturen deelneemt, aan elkaar personeel overdragen onder de volgende voorwaarden:

- 1° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
- 2° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
- 3° het bevoegde orgaan van het bestuur waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
- 4° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
- 5° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
- 6° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.

§2. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen de overheden, vermeld in paragraaf 1, contractueel personeel overdragen aan een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, een ziekenhuisvereniging, een vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening, een woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap of aan een woonmaatschappij als vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, onder de volgende voorwaarden:

- 1° de overdragende overheid is een deelgenoot van de overnemende rechtspersoon, met uitzondering van de woonmaatschappij, waarvan de overdragende overheid geen aandeelhouder hoeft te zijn;
- 2° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
- 3° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
- 4° het bevoegde orgaan van de rechtspersoon waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
- 5° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
- 6° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
- 7° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.”.

Art. 43. In artikel 202, §1, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld elk personeelslid dat werkzaam is in een openbare dienst met een graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid.”.

Art. 44. In artikel 203 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het woord "moment" en het woord "laten" worden de woorden "tijdens de procedure voor de tuchtoverheid" ingevoegd;
- 2° het woord "raadsman" wordt vervangen door de woorden "juridisch raadgever";
- 3° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De tuchtoverheid mag zich eveneens laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming."

Art. 45. In artikel 208 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "de voorzitter van de gemeenteraad" en de woorden "in hoogdringende gevallen" de zinsnede "of, in voorkomend geval, de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn," ingevoegd;
- 2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt het woord "acht" vervangen door het woord "veertien";
- 3° in paragraaf 3 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De preventief geschorste personeelsleden, vermeld in paragraaf 2, worden voorafgaand aan de bevestiging, vermeld in het eerste lid, gehoord door de tuchtoverheid."

Art. 46. In artikel 218, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "gemeentelijke" opgeheven.

Art. 47. In artikel 227 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af."

Art. 48. In artikel 235, §4, van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 49. Aan artikel 239 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel."

Art. 50. Aan artikel 247 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel."

Art. 51. Aan artikel 256 van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

"Een krediet is het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat toegekend is in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan."

Art. 52. Aan artikel 257, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "of vast te stellen" toegevoegd.

Art. 53. In artikel 258, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en financiering," vervangen door de zinsnede ", op te nemen leningen en leasings en toegestane leningen en betalingsuitstel,".

Art. 54. In artikel 269 van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 55. In artikel 272, §1, derde lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "Daaronder vallen" en de woorden "niet de betalingen" de zinsnede "ook de betalingen tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, maar" ingevoegd.

Art. 56. In artikel 279, §3, van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De financieel directeur kan bij een authentieke akte over onroerende verrichtingen van de gemeente of van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, zijn bevoegdheid tot het ondertekenen van de akte, na het verlenen van kwijting, overdragen aan een medewerker van het notariskantoor, die hij aanwijst. De overdracht van die bevoegdheid gebeurt via een authentieke volmacht en beperkt zich tot de akte die in de volmacht wordt vermeld. De medewerker van het notariskantoor aan wie de opdracht is gegeven, vermeldt die opdracht bij zijn handtekening."

Art. 57. Aan artikel 286 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 worden een punt 12° tot en met 14° toegevoegd, die luiden als volgt:

- "12° de jaarrekeningen van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agent-schappen in privaatrechtelijke vorm;
- 13° de besluiten van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrij-ven en de inhoud ervan, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositiere-geling van het gemeentepersoneel;
- 14° de besluiten over retributies van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan."

2° aan paragraaf 2 wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

- "6° de besluiten, en de inhoud ervan, van de welzijnsvereniging, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel, voor wat de welzijnsverenigingen betreft waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt."

Art. 58. In artikel 290, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "'vast bureau'" en het woord "en" de zinsnede ", "gemeenteraad" wordt gelezen als "raad voor maatschappelijk welzijn" ingevoegd.

Art. 59. Artikel 301 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 decem-ber 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 301. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbe-scherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over:

- 1° de aangestelde en waarnemend algemeen directeur van de gemeente;
- 2° de aangestelde en waarnemend financieel directeur van de gemeente;
- 3° de leidend ambtenaar van het autonoom gemeentebedrijf;
- 4° de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid.

De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot de gegevens, vermeld in het tweede lid, verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel burgers, ondernemingen, organisaties en overheidsinstellingen in staat te stellen te verifiëren dat ontvangen data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De databank bevat de volgende gegevens van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, contactgegevens en de begin- en einddatum van de aanstelling. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door de gemeente en het autonoom gemeentebedrijf. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid, die in functie zijn, worden, met uitzondering van het rijksregisternummer, door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen, publiek toegankelijk gemaakt.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.”.

Art. 60. In artikel 310 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van communicatie tussen de indieners van het verzoek en de gemeente.”.

Art. 61. In artikel 311 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “een formulier dat bestaat uit” opgeheven en worden de woorden “een petitielijst” vervangen door de woorden “een of meerdere petitielijsten”;
- 2° in het tweede lid, 4°, wordt de zinsnede “de naam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats” vervangen door de zinsnede “de voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres”;

3° in het derde lid wordt de zinsnede "naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats" vervangen door de zinsnede "voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

4° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het verzoekschrift of de petitielijst, vermeld in het eerste lid, moet voldoen."

Art. 62. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt aan deel 2, titel 7, hoofdstuk 1, een artikel 329/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 329/1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

De binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit verwerkt in het kader van het bestuurlijk toezicht de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om het bestuurlijk toezicht te kunnen uitoefenen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° identificatiegegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° politieke gegevens;
- 4° andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van natuurlijke personen:

- 1° personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid;
- 2° personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd;
- 3° personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is de verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De gegevens, vermeld in het derde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De gegevens, vermeld in het derde lid, zijn niet publiek toegankelijk. Enkel de toezichthoudende overheid, haar medewerkers en de medewerkers van de binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit hebben toegang tot deze gegevens."

Art. 63. In artikel 336 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede "De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 zijn, met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3, binnen de grenzen" wordt vervangen door de zinsnede "De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 van deze titel zijn, met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4, binnen de grenzen";

2° de zinsnede "met dien verstande dat "de gemeenteoverheid" wordt gelezen als "de organen en personeelsleden van de meergemeentezones"" wordt vervangen door de zinsnede "met dien verstande dat wat de meergemeentezones betreft "de gemeenteoverheid" wordt gelezen als "de organen en personeelsleden van de meergemeentezones", "gemeenteraad" wordt gelezen als "politieraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "politiecollege"".

Art. 64. In artikel 337 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden tussen de woorden "Van de besluiten van de politieraad" en de woorden "wordt binnen tien dagen nadat ze genomen zijn" de woorden "en van de besluiten van de gemeenteraad over aangelegenheden van lokale politie" ingevoegd;

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1 gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht."

Art. 65. In artikel 339 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3, van dit decreet" wordt vervangen door de zinsnede "met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4,";

2° de zinsnede "", gemeenteraad" wordt gelezen als "zoneraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "zonecollege"" wordt toegevoegd.

Art. 66. Aan artikel 340 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1 gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht."

Art. 67. In artikel 343 van hetzelfde decreet wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° eerste bestuursperiode: de periode vanaf 1 januari die volgt op de eerste verkiezing van de nieuwe gemeenteraad tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad;"

Art. 68. Aan artikel 345 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De principiële beslissing tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.”.

Art. 69. Aan artikel 347 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.”.

Art. 70. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 347/1. Als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten op 1 januari van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum meer dan 100.000 inwoners bedraagt, kunnen de gemeenteraden van de samen te voegen gemeenten beslissen om op de samenvoegingsdatum binnengemeentelijke territoriale organen, districten genoemd, op te richten of te wijzigen, met inachtneming van de voorwaarden, vermeld in het bijzonder decreet van 13 april 1999 betreffende de voorwaarden en de wijze van oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen.

In het geval, vermeld in het eerste lid, bevat het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging bijkomend aan de elementen, vermeld in artikel 347, tweede lid:

- 1° de gebiedsomschrijvingen van de districten, vermeld in artikel 3, §1, van het voormelde bijzonder decreet;
- 2° de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de districten blijken;
- 3° de bevoegdheden die aan de districtsbesturen worden overgedragen en de criteria betreffende de algemene en specifieke dotaties die aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, respectievelijk vermeld in artikel 3, §5, en artikel 4, §1, van het voormelde bijzonder decreet.”.

Art. 71. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 347/2. De gemeenteraden die beslist hebben over het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging, nemen op uiterlijk 1 juni van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden, per district, dat door hen opgericht of gewijzigd zal worden, een gezamenlijke beslissing over het maximale aantal districtsschepenen voor de volgende bestuursperiode op basis van de bevolkingsaantallen van het toekomstige district. Het inwonersaantal dat in aanmerking wordt genomen, is het aantal personen dat ingeschreven is in het rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de districtsraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in het desbetreffende toekomstige district hadden.

Het districtscollege moet, met inbegrip van de districtsburgemeester, minstens twee leden bevatten.”.

Art. 72. In artikel 348 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Het ontwerp van samenvoegingsdecreet bevat de nodige bepalingen over de aanpassing van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.”.

Art. 73. In artikel 352, tweede lid, 7°, van hetzelfde decreet worden de woorden “De gemeentesecretarissen” vervangen door de woorden “De algemeen directeurs”.

Art. 74. In artikel 353, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;
- 2° in het tweede lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;
- 3° in het derde lid wordt de zinsnede "zesde lid," opgeheven.

Art. 75. In artikel 374 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn"" vervangen door de zinsnede ", "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn" en "de oorspronkelijke gemeenten" wordt gelezen als "de oorspronkelijke OCMW's"".

Art. 76. Artikel 379 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 379. Artikel 365 is van toepassing op het nieuwe OCMW, met dien verstande dat "de oorspronkelijke gemeente" wordt gelezen als "het oorspronkelijke OCMW", "de nieuwe gemeente" wordt gelezen als "het nieuwe OCMW" en "de gemeenteraad" wordt gelezen als "de raad voor maatschappelijk welzijn"."

Art. 77. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 382/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 382/1. In afwijking van artikel 364 kan een gewezen adjunct-algemeen directeur of een gewezen adjunct-financieel directeur van een samengevoegde gemeente met behoud van zijn geldelijke anciënniteit aangesteld worden in een passende functie van niveau A in:

- 1° de nieuwe gemeente;
- 2° het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de nieuwe gemeente bedient;
- 3° een verzelfstandigde entiteit van de nieuwe gemeente;
- 4° een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de nieuwe gemeente bedient;
- 5° een intergemeentelijk samenwerkingsverband zoals bedoeld in deel 3, titel 3, waarvan de nieuwe gemeente een deelnemende gemeente is.

De gewezen adjunct-algemeen directeur of gewezen adjunct-financieel directeur wordt ingeschaald in de salarisschaal die verbonden is aan de passende functie. Hij behoudt de salarisschaal die hij genoot als adjunct-algemeen directeur of adjunct-financieel directeur in zijn oorspronkelijke gemeente, zolang het salaris op basis daarvan gunstiger is dan het salaris dat hij zou genieten na de inschaling."

Art. 78. Aan deel 2, titel 8, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 384/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 384/1. In afwijking van artikel 149, vierde lid, 1°, worden aaneensluitende prestaties, geleverd van 1 januari tot en met 30 november in het laatste jaar van de eerste bestuursperiode van een nieuwe gemeente, voor de berekening van de uittredingsvergoeding beschouwd als een gepresteerd jaar."

Art. 79. Aan artikel 396 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Het samenwerkingsverband sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af."

Art. 80. In artikel 411 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het tweede lid wordt opgeheven;
- 2° in het bestaande derde lid, dat het tweede lid wordt, worden de woorden "In dat geval zijn het eerste en tweede lid" vervangen door de woorden "In dat geval is het eerste lid".

Art. 81. In artikel 420 van hetzelfde decreet worden na het eerste lid twee leden toegevoegd, die luiden als volgt:

"Bij de toetreding tot een opdrachthoudende vereniging kan de gemeenteraad beslissen niet aan te sluiten voor specifieke activiteiten of opdrachten. In voorkomend geval wordt deze beslissing vermeld in de beslissing tot toetreding. Bij het ontbreken van een dergelijke beslissing wordt de gemeente geacht aangesloten te zijn voor alle activiteiten en opdrachten van de vereniging.

Bij de uitbreiding van het doelstellingskader van de opdrachthoudende vereniging kan de gemeenteraad beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten en opdrachten. In voorkomend geval wordt deze beslissing vermeld in de beslissing over de goedkeuring van de statutenwijziging tot uitbreiding van het doelstellingskader. Bij het ontbreken van een dergelijke beslissing wordt de gemeente geacht aangesloten te zijn voor alle activiteiten en opdrachten van de vereniging."

Art. 82. In artikel 422, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het woord "tot" en het woord "uittreding" worden de woorden "gehele of gedeeltelijke" ingevoegd;
- 2° aan het eerste lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

"In het geval van een gedeeltelijke uittreding vermeldt de desbetreffende beslissing de activiteiten of opdrachten waarvoor de deelnemer beslist om uit te treden."

Art. 83. In artikel 423 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

"Na afloop van de statutair bepaalde duur of in geval van enige vorm van herstructurering, zoals bedoeld in boek 12 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, in een periode van drie jaren voorafgaand aan de statutair bepaalde einddatum, kan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan achttien jaar."

- 2° in het tweede lid wordt de zinsnede "kan de laatste algemene vergadering vóór het verstrijken van de duur" vervangen door de zinsnede "kan de laatste algemene vergadering vóór het verstrijken van de duur of, in het geval van enige vorm van herstructurering zoals bedoeld in boek 12 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, de algemene vergadering die over de herstructurering beslist".

Art. 84. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 424/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 424/1. Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.”.

Art. 85. In artikel 426 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

“2° het voorwerp en de maatschappelijke doelstellingen van gemeentelijk belang, die duidelijk en beperkend omschreven zijn;”;

2° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

“5° de nauwkeurige aanduiding van de deelnemers, hun inbreng, hun verbintenissen en de activiteiten en opdrachten waarvoor elke deelnemer aangesloten is;”.

Art. 86. In artikel 448, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt tussen de woorden “voorzitter van de raad van bestuur” en de woorden “en aan de voormelde vertrouwenspersonen” de zinsnede “, aan zijn vervanger” ingevoegd.

Art. 87. In artikel 458, §1, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging” telkens opgeheven.

Art. 88. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen paragraaf 1 en paragraaf 2 wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt tussen de woorden “voorzitter van de raad van bestuur” en de woorden “en aan de voormelde vertrouwenspersonen” de zinsnede “, aan zijn vervanger” ingevoegd;

3° aan paragraaf 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel aan een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling. Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel aan een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of aan rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben.”.

Art. 89. In artikel 488 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging stelt, binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering, de rechtspositieregeling van het personeel vast.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel.”;

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 90. In artikel 490, §4, van hetzelfde decreet wordt het woord “gemeente” vervangen door het woord “welzijnsvereniging”.

Art. 91. Artikel 499 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 499. Het bevoegde orgaan van de vereniging stelt de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast.”.

Art. 92. In artikel 500 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 16 juli 2021, wordt de zinsnede “artikel 286, §2, 5°” vervangen door de zinsnede “artikel 286, §2, 5° en 6°” en wordt tussen de zinsnede “artikel 485, derde lid,” en de zinsnede “artikel 489” de zinsnede “artikel 488, §1, eerste en tweede lid,” ingevoegd.

Art. 93. In artikel 503 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt het woord “geneesheren” vervangen door het woord “artsen” en wordt de zinsnede “130, § 3, 4°, van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987” vervangen door de zinsnede “144, §3, 4° van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen”;

2° in punt 4° wordt de zinsnede “gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987” vervangen door de zinsnede “gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen”;

3° in punt 6° wordt de zinsnede “raad van bestuur van de vereniging zonder winstoogmerk,” vervangen door de zinsnede “raad van bestuur, of de vertegenwoordigers van een rechtspersoon-bestuurder,”;

4° in punt 7° worden de woorden “tot het aantal bedden of de omzet van het ingebrachte” vervangen door de woorden “tot de naar economische maatstaven waardeerbare inbreng van het”.

Art. 94. Artikel 505 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 505. De oprichtingsakte van de vereniging zonder winstoogmerk waarvan een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn lid zijn, en de akte waarbij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een rechtspersoon als vermeld in artikel 501 verklaart lid te willen worden van de vereniging en waarbij de vereniging die toetreding aanvaardt, regelen ook de inbreng en de overname van het contractuele personeel of de terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1.

Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.”.

Art. 95. In artikel 511, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden "of terbeschikkingstelling van het personeel met behoud van bezoldiging en geldelijke anciënniteit" worden vervangen door de zinsnede "van het contractuele personeel of terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1";
- 2° een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel."

Art. 96. In artikel 514, §2, eerste lid, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden "noodzaak om een private partner aan te trekken wordt aangetoond" vervangen door de woorden "meerwaarde van het aantrekken van een private partner" en wordt het woord "wordt" vervangen door het woord "worden".

Art. 97. In artikel 516 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "met uitzondering van" en de zinsnede "artikel 7, §6," de zinsnede "artikel 5, §3," ingevoegd.

Art. 98. In artikel 517 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 18 tot en met 39 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 30," ingevoegd.

Art. 99. Aan artikel 519 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als een schepen tijdelijk afwezig is, kan hij, met behoud van de toepassing van artikel 13bis, §1, van de Nieuwe Gemeentewet, worden vervangen door het raadslid aangewezen overeenkomstig artikel 15, §2, achtste lid, van de Nieuwe Gemeentewet."

Art. 100. In artikel 531, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het derde lid wordt de zinsnede "artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn,";
- 2° in het vierde lid wordt de zinsnede "artikel 203, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 of met toepassing van artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn".

Art. 101. In artikel 536 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “en voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst” opgeheven;
- 2° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van het eerste lid.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

- 1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;
 - 2° een verzekering voor ongevallen die de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.”;
- 3° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Behalve in geval van herhaling is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden veroordeeld wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun mandaat, met uitzondering van een persoonlijke inbreuk op de verkeersreglementering.

De regresvordering van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van de veroordeelde leden van de raad voor maatschappelijk welzijn is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomen.”.

Art. 102. In artikel 539 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede “Artikel 77 en 78 van dit decreet” en de woorden “zijn van toepassing” de zinsnede “, met uitzondering van artikel 78, tweede lid, 18°,” ingevoegd.

Art. 103. In artikel 544, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede “artikel 113” en de woorden “van dit decreet” de zinsnede “, eerste lid,” ingevoegd.

Art. 104. In artikel 548, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “De wedde, het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de uittredingsvergoeding van de burgemeester en van de schepenen omvatten de vergoeding voor hun opdracht als voorzitter of als lid van het vast bureau en, in voorkomend geval, als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst.” opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Art. 105. Artikel 121 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 121. In artikel 525 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “Artikel 79, vierde lid, en artikel 62, zesde lid en zevende lid” vervangen door de zinsnede “Artikel 62, eerste lid, 2°, e), zesde lid en zevende lid”.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Art. 106. Artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 22 december 2017, wordt opgeheven.

Art. 107. Artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepaling

Art. 108. In een gemeente waar op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad al een collectieve constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, worden met toepassing van artikel 37 van het decreet over het lokaal bestuur, de commissies opnieuw samengesteld als door de aanname van de collectieve constructieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Art. 109. In afwijking van artikel 149, vierde lid, 1°, van het decreet over het lokaal bestuur worden aaneensluitende prestaties geleverd van 1 januari 2024 tot 30 november 2024 voor de berekening van de uittredingsvergoeding beschouwd als een gepresteerd jaar.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 110. De volgende artikelen treden, met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezing, georganiseerd op 13 oktober 2024, in werking op 13 oktober 2024:

- 1° artikel 16;
- 2° artikel 28;
- 3° artikel 93;
- 4° artikel 94;
- 5° artikel 96.

De volgende artikelen van dit decreet treden, met het oog op de installatievergadering in december, in werking op 1 december 2024:

- 1° artikel 2;
- 2° artikel 3;
- 3° artikel 12;
- 4° artikel 27.

In afwijking van het eerste en tweede lid treden in een gemeente waar voor 13 oktober 2024 maar ten vroegste op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie wordt ingediend, artikel 12 en 16 in werking op de dag van de indiening van de motie, en treden in een district waar voor 13 oktober 2024 maar ten vroegste op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie wordt ingediend, artikel 12, 27 en 28 in werking op de dag van de indiening van de motie.

De volgende artikelen van dit decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum:

- 1° artikel 59;
- 2° artikel 60.